

DIRVA

Nr. 94

Rugpiūtis-August 16, 1961

Cleveland, Ohio

BERLYNAS JAU PERTVERTAS, O VAKARIEČIAI VIS DAR NEŽINO KAIP PRIEŠINTIS

Berlyno pertvėrimui jau anksčiau ruošiasi. Raudonarmiečiai stiprina Berlyną supantį žiedą. Maskva reikalauja priimti jos siūlomas sąlygas.

Rytų Berlyno atitvėrimas nuo vakarinių sektorių sutapo su maršalo I. Konevo paskyrimu Rytų Vokietijos karinių jėgų viršininku. Planai, skubiai pastatyti užtvartas ir tankų sargybas, buvę jau kiek anksčiau išdirbti. Gyventojai tai jau tē, todėl ir bėgimas buvo labai didelis.

Jei skelbiama, kad per dieną pabėgdavo 2000 žmonių, tai tas dar nieko nepasako, kiek bėgančių buvo sulaikyta, paimta tardymams ar į skubiai atidarytas naujas stovyklas suvaryta. Yra davinių teigti, kad tik kas trečias iš bėgusiųjų pasiekė Vakarų Berlyną. Taigi vien iš tų skaičių galima susidaryti gyventojų panikos vaizdą.

Rytų Berlyno skubus atitvėrimas buvo atliktas su-

telkus labai dideles partijos, milicijos ir karines jėgas. Užtvartas pastatytos maždaug 25 mylių ilgyje. Atitvėrimų darbus, karines tankų ir kitų ginklo rūšių sargybas eina Rytų Vokietijos kariai, kad nesudarytų įspūdžio, jog tai rusų darbas. Bet visi žino, kad tiems kariams ir partiniams darbuotojams įsakymai eina iš to paties štabo, kur sėdi maršalas Konevas.

stolių priešui tai jau tikrai galėtų daug padaryti. O ir pagalba nepertoliausia — už 110 mylių, nes tokiu atstumu Berlynas yra nuo Vakarų zonos nutoles.

Judėjimas pro pastatytas užtvartas

Užtvartas pastačius tarp Rytų ir Vakarų Berlyno yra 12 perėjimo punktų. Pro juos jau leidžia tik su specialiais leidimais. Ir Vakarų

Žinios iš viso pasaulio

• Japoniją lanko Anastas I. Mikojanas. Atvykusį į Tokiją sutiko apie 2000 jo gerbėjų, bet reikėjo sumobilizuoti apie 7000 policininkų, kad išlaikytų tvarką ir apsaugotų nuo puolimo.

Oficialus jo atvykimas yra rusų parodos atidarymas. Neoficialus — prekybos ryšių paigvinimas ir sovietinės propagandos į japonų tautą įpylimas.

Prieš Mikojaną atvykimą buvo didelės demonstracijos. Vienok jos neišaugo į tokias, kokias kairieji buvo suorganizavę prieš prezidentą Eisenhowerį.

• Naujuoju Vatikano valstybės sekretorium paskirtas kardinolas Cicognani. Jis yra 25 metus išbuvęs JAV apaštališkuoju atstovu. Yra 78 metų.

Kaip žinia, jis užima neseniai mirusio valstybės sekretoriaus kardinolo Tardini vietą. Ar naujojo sekretoriaus politika mums bus geresnė, dabar dar sunku ką pasakyti. Sekretoriaujant Tardini buvo panaikinta Lietuvos pasiuntinybė Vatikane.

• Automobilių pramonės darbininkų unija — UAW praveda streiko pasiruošimą prieš tris didžiuosius fabrikantus: General Motors, Ford ir Chrysler. Kaip žinia, trijų metų darbo sutartis pasibaigia rugpiūčio 31 d. Jei nebūtų susitarta streikas tuoj paliestų apie pusę milijono dirbančių automobilių pramonėje. Bet jiems streikuojant prasidėtų dideli paleidimai ir iš kitų darbų, kurie surišti su automobilių gamyba.

Iš streiko išjungtas American Motors, kur dirba apie 25,000 darbininkų. Išjungta todėl, kad toji bendrovė pasiūlusi daug naujų darbininkams pagerinimų.

• Buvęs viceprezidentas R. Nixonas greičiausia kandidatuosias į senatorius. Californijos gubernatoriaus postu jis nesiinteruosias.

Skubus atitvėrimas, kaip pranešama, buvo reikalingas ir dėl eilės Rytų Vokietijoje įvykusių maištų. Ar tuo atitvėrimu jų bus išvengta, kad neišsiliėtų į visuotinę maištą, dar peranksti teigti. Tik aišku, kad norima juos daug tvirčiau sukaustyti ir nuo Vakarų atitverti.

Iš tolesnių vietų nuo Berlyno pranešama, kad viso Berlyno kietesnei apsaugai mesta daug gerai ginkluotų rusų kariuomenės. Esą, į tos apsaugos žiedo sudarymą paskubomis mestos dvi divizijos. Ir kitos divizijos keliamos arčiau Berlyno manevrų priedangoje.

Pačiame Berlyne Vakarų sąjungininkai — amerikiečiai, anglai ir prancūzai turi tik 11,000 karių. Jie yra gerai paruošti ir apginkluoti pačiais geriausiais ginklais, bet niekas nemano, kad susidūrimo atveju jie galėtų išsilaikyti. Bet nuo-

valstybių automašinos, norinčios įvažiuoti į Rytų Berlyną, taip pat turi turėti specialius leidimus.

Iš Ulbrichto įstaigos pasigirdo kaltinimai, kad vakariečiai, landžiodami iš zonos į zoną, tik šnipus ve-

(Nukelta 1 2 psl.)

LIETUVAI TIKRAI DAUG PASITARNAUTA

Ryšiūn su Lietuvos paviljonu Tarptautinėje Prekybos Parodoje Chicagoje, lietuviai ir Lietuva laimėjo daug reklamos di-džioje spaudoje, radijo — T. V. programose ir pačiam McCormick Place.

Paviljonas buvo grynai lietuviškas, skoningai įrūštas, su prasmingu užrašu: Lietuva Rusijos kolonializmo auka.

Tą faktą, kad Lietuva yra Sovietų Sąjungos auka, pačioje parodos pradžioje, stipriai pabrėžė radijo programoje Norman Ross. TV programose rodė Lietuvos paviljoną Lee Phillips ir kiti. Radijo programose kalbėjo

paviljono direktorė architektė Bronė Lukšaitė, Miss Lithuania Genovaitė Antanaitytė ir konsulas P. Daužvardis, WGN (dien-raščio Tribune) stotis paskyrė lietuviams 25 minutes laiko. Toje programoje dalyvavo programos vedėjas Povilas Šaltimieras (Paul Saliner), vargonininkas Harold Turner, kuris pagrojo kelias lietuviškas dainas, Dr. W. Eisingas, Šv. Kryžiaus ligoninės štabo narys, Antanaitytė ir Daužvardis. Svečiais buvo Sveikatos Komisionierius Dr. Andelman ir karaliaičių globėja Vicki Duggan, kuri prisegė Antanaitytei orkidėją ir ją pagyrė. Prog-

rama vyko pasikalbėjimo forma-je. Konsulas ir Antanaitytė gvil-deno Lietuvos padėtį. Kiti kal-bėjo kitais lietuviškai reikalais.

Parodos metu lietuviai išpildė penkias programas. Jose dalyva-vė: Ateities šokėjai, Jaunimo Centro Studentų Ansamblis, Mar-quette Parko jaunimas, Vyčių Choras ir Žilvytis (šokėjai). Vi-sus juos spauda skelbė.

Parodos uždarymo išvakarėse buvo parodos karalaitės rinki-mas 5,000 žmonių auditorijoje. Ceremonija buvo įspūdinga: tri-būnoje buvo tiek kėdžių, kiek pa-rodėje buvo valstybinių paviljo-tei orkidėjų ir ją pagyrė. Prog-

Prof. JURGIS BALTRUŠAITIS, ilgametis Lietuvos pasiuntinybės Paryžiuje kultūriniais reikalams patarėjas, šiomis dienomis gavęs už savo mokslinį veikalą Prancūzų Akademijos premiją, visad aktyviai dalyvavo lietuvių politinėje veikloje. Nuotraukoje matome J. Baltrušaitį (dešinėje) vadovaujančių veiksmų II-sios konferencijos metu Paryžiuje besikalbant kavinėje su kitais konferencijos dalyviais (iš kairės): V. Sidzikauskas, prof. J. Kairys, dr. P. Karvelis, J. Brazaitis.

Dirvos nuotrauka

PROF. JURGIS BALTRUŠAITIS GAVO PRANCŪZŲ AKADEMIJOS PREMIJĄ

Prancūzų Akademija (L' Academie Francaise) rugpiūčio 1 d. paskyrė premiją prof. Jurgiui Baltrušaičiui gyvenančiam Paryžiuje, premiją už jo naujausį veikalą "Revels et Prodiges". Tai yra pirmas atvejis prancūzų akademijos istorijoje, kad premija būtų paskirta lietuviui.

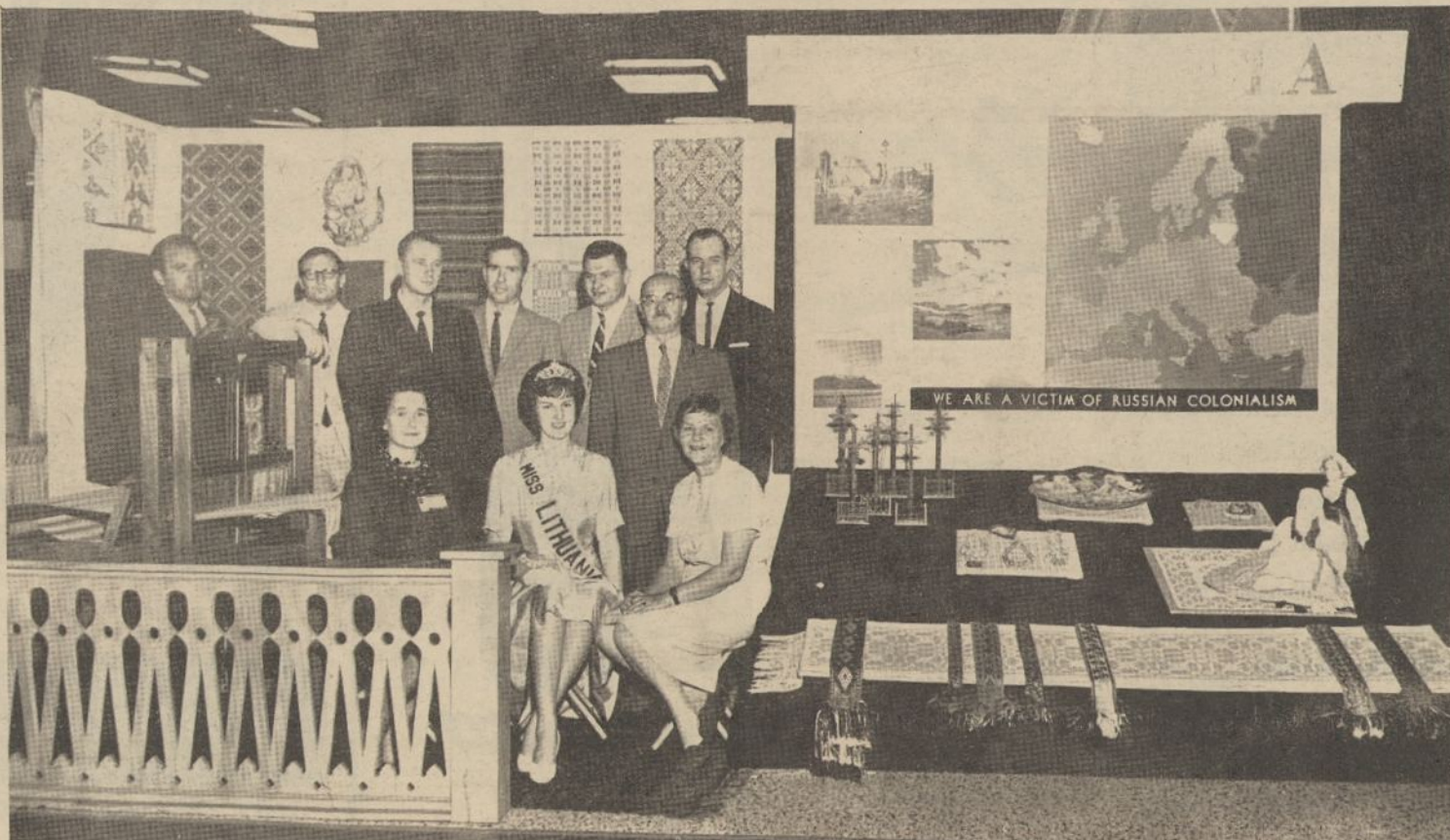
Prancūzų Akademija yra viena seniausių ir reikšmingiausių iš 5 prancūzų

akademijų, įsteigta 1635 metais Richelieu įsakymu, kuriai pavesta rūpintis prancūzų kalbos grynumu ir žodyno išleidimu. Akade-miją sudaro 40 "nemirtingų" narių, kurių išrinkimas laikomas aukščiausiu pagerbimu, ir jos nariai yra žymiausi prancūzų asme-nys, o akademijos skiriamoms premijoms priduo-da-ma ypatingai didelė vertė.

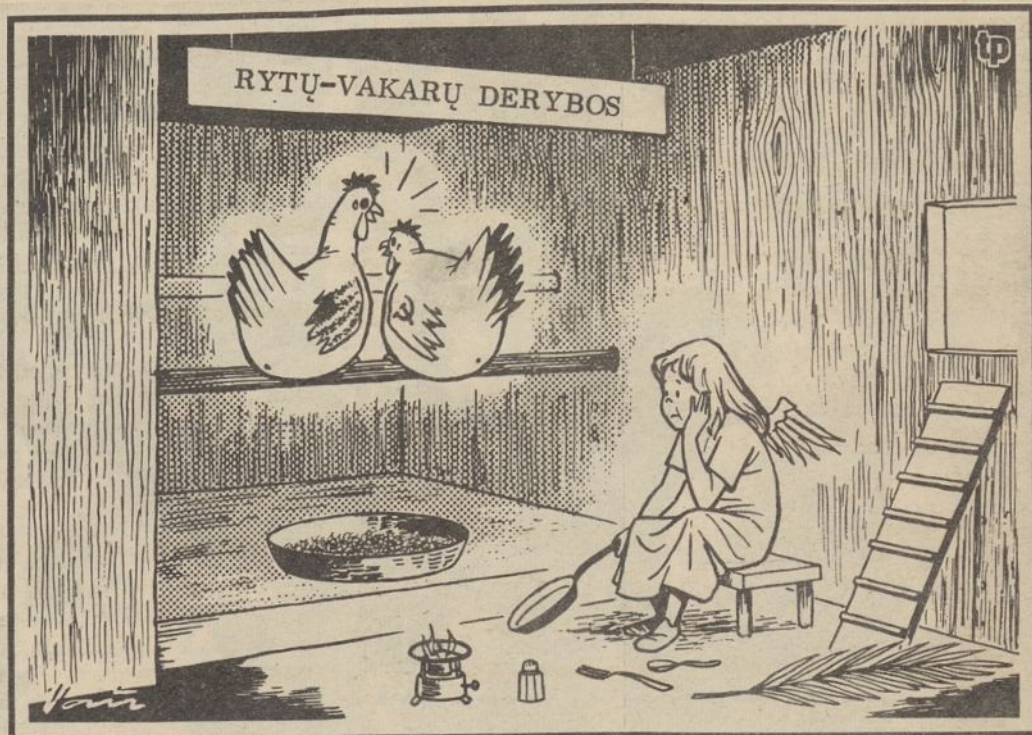
Prof. Jurgis Baltrušaitis,

poeto Jurgio Baltrušaičio ir buvusio Lietuvos pasiuntinio Maskvoje sūnus, gimęs 1903 m., yra meno istorikas. 1926 m. baigęs Paryžiaus Sorbonoj viduramžių istorijos ir archeologijos mokslus, 1928 m. meno istorijos tyrinėjimo reikalais apkelejo Armeniją, Gruziją ir vėliau studijavo Ispanijoje, Italijoje, Vokietijoje ir Prancūzijoje XII amžiaus skulptūrą. 1931 m. Sarbo-noje gavo daktaro laipsnį. Porą metų vėliau buvo išvykęs į Persiją tyrinėti senųjų rytų meną. Nuo 1933 iki 1939 metų dėstė Vytauto Didžiojo universite-te Kaune meno istoriją, 1947 yra skaitęs paskaitas New Yorko ir Yale universitetuose. 1952 metais vėl buvo atvykęs į Ameriką ir skaitė paskaitas New Yorko Metropolitano Muziejuje.

Prof. Jurgis Baltrušaitis dalyvavo ir tebedalyvauja aktyviai visą laiką lietuvių politinėje ir visuomeninėje veikloje. Nuo 1931 metų jis eina Lietuvos pasiuntinybės Paryžiuje kultūrinio patarėjo pareigas, organizavo 1934 m. Paryžiuje Pabaltijo valstybių liaudies meno parodą ir dalyvavo Pabaltijo valstybių kultūrinio bendradarbiavimo komisijoje. Nuo 1944 m. aktyviai dalyvauja įvairiuose tarptautiniuose pasitarimuose Paryžiuje Lietuvos reikalui, atstovauja lietuvių tarptautiniuose sąjūdžiuose. Jis yra parašęs eilę veikalų lietuvių ir prancūzų kalba meno klausimais.

KAIRĖJE: Chicagoje įvykusios tarptautinės prekybos parodos lietuvių paviljono rengėjų dalis: Sėdi iš kairės: L. Brazdienė, Miss Lithuania Genovaitė Antanaitytė, arch. B. Lukšaitė. Stovi: D. Šatas, V. Vepštas, A. Žemaitis, V. Germanas, K. Ječius, Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis, Rūkas. Nuotraukoje trūksta rengėjų: J. Rimkevičiaus, K. Burbos ir V. Juodkos. V. Noreikos nuotrauka

Kokia bus toji kiaušinė?...

BERLYNAS JAU PERTVERTAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

žioja ir juos reikalingom priemonėm aprūpina. Tai naujas oficialus kaltinimas, kokio iki šiol nebuvo.

A t i t v ė r i m a s s k a u d ž i a u s i a i p a l i e t ė 53,000 Rytinio Berlyno gyventojų, pastoriai dirbančių Vakarų Berlyne. Jie kol kas likę be darbo ir be geresnių atlyginimų, kuriuos gaudavo Vakariniame Berlyne. Jie turi naujus darbus susirasti Rytų Berlyne.

Kol kas dar nebuvo žinoma, ar komunistai uždraus pro užtvartą praeiti ir 15,000 Vakarų Berlyno gyventojų, dirbančių Rytų Berlyne. Tai įvairių sričių specialistai, ilgą laiką dirbą įmonėse, kurios atsidurusios komunistų valdomuose rajonuose. O, pagaliau neaišku, ar jie ir benorės į ten eiti, nes labai daug darbų, neleidžiant 53,000 pastorių darbininkų ateiti iš Rytų Berlyno, jiems bus siūloma.

Užtvartą statant į Vakarų Berlyną dar pabėgo virš 1000 rytinių gyventojų. O jau jas pastačius ir stiprioms sargyboms saugant, vistiek dar pabėgo, daugiausia kanalais, 42 bėgliai. Bet kaskart jų bus mažiau ir mažiau. Kaip praneša pareigūnai iš Rytinio Berlyno, norima bėglių klausimą visiškai likviduoti.

KITI RAŠO

EKSKURSIJOS LIETUVON

Apie dabar rengiamas ekskursijas Lietuvon "Darbininkas" rašo:

"Ekskursijos bei atskirų asmenų kelionės Lietuvon skiriasi nuo bet kurio keliavimo į laisvąjį pasaulį. Laisvan kraštangali laisvai keliauti ir laisvai darytis, kur tik nori ir ką tik įsiori. Jei vadovas ku nors ir pasigirs, -- kiekvienas gi nori savo kraštą girti, -- tai padarys tai saikingai ir žmoniškai. Už geležinės sienos įsileidžiamas ne bet kas, ir ten neleidžiama laisvai keliauti nei matyti, ką norėtum. Visiškai taip, kaip kalėjime. Atveda tau kalinį į laukiamąjį ir gali pakalbėti tik valandėlę. Sargas išleisdamas dar pastebi: "Argi ne dailus mūsų kalėjimas? Štai ir graži statula kalėjimo viršininko, kuris ilgai jį tvarkė ir nesenai mirė. O čia, matote, pasivaikščiojimo takuose gėlių prisodinome..."

Apribojimai, kurie daromi ekskursijom už geležinės sienos aiškiai parodo, kad tų kelionių tikslas yra ne tas, kurio keliautojai norėtų. Tikslas iš anksto primetamas: pamatyti, kaip Lietuva sovietiniame kalėjime "pakldo", kad žmonės dabar "geriau" gyvena negu anksčiau, kad džiaugiasi kalėjimo sargų rusų "draugyste"... Tikslas grynai propagandinis. Sovietai nieko nedaro ir nieko neleidžia, kas netarnauja jų siekiamam tikslui. Tikslas pasiekiamas ir koku būdu?"

Reakcijos Washingtone, Londone, Paryžiuje

Rytų Berlyno atitvėrimas ir žinios apie demonstrantų susirėmimus Vakarų sostinėse iššaukė greitas reakcijas. Dėl jų kol kas pasitenkinta tik protestais, kad tai esąs nelegalus veiksmas, pažeidžias esamas sutartis. Protestus įteikia Vakarų sektoriaus komendantai. Ką nutars daryti Vakarų Berlyną valdančios valstybės, dar tebėra neišryškėję.

Gyviausi pasitarimai vyko Washingtone pas prez. J. F. Kennedy. Pasitarimuose, be valstybės sekretoriaus D. Rusk ir iš Maskvos atvykusio JAV pasiuntinio L. Thompson, dalyvavo Anglijos ir Prancūzijos pasiuntiniai.

Nuomonės, išgirstos po pasitarimų buvusios, kad popieriniais protestais nebūsią pasitenkinama. Minimos ekonominės sankcijos, bet tai rusų neišgąsdinsia.

Į pasitarimą buvo susirinkusi ir NATO taryba. Bet ji turėjo daugiau tenkintis pranešimais apie susidariusią padėtį. Jos spren-

dimai labai daug priklauso nuo didžiųjų nutarimų, o tokie nutarimai dar tebėra neišryškėję.

Iš Maskvos radijo buvo pranešta, kad Rytų Berlyno atitvėrimas bus iki tol, kol nebus pasirašyta taikos sutartis, kokios reikalauja Maskva, o Berlynas bus paverstas tariamam laisvu miestu.

Kokia puiki kombinacija
DŽIAUGSMAS... DRAUGAI... IR UGNIM VIRTAS STROH'S

Saulė yra karšta, Stroh's yra šaltas... kam dar ko kito klausyti? Kitą kartą, kai jūs turėsite gerų draugų kompaniją, neužmirškite gerų skoniu geram laikui. Pasirūpinkite pakankamai šviesesnio, skanesnio, daugiau gaivinančio Stroh's. Visi būsit patenkinti!

JUMS PATIKS

Stroh's
...YRA GERESNIS!

FIRE-BREWED
America's only fire-brewed beer!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

DOLERIAI IR CENTAI

NAUJI AUTOMOBILIAI BUS PRITAIKYTI
SENIEMS GARAZAMS

Milijonai automobilių kasdien skuba didžiuosiuose JAV keliuose, miestuose ir miesteliuose. Ir kasmet dalį iš jų pakeičia nauji modeliai, daugelio patraukli svajonė, pasirodymas ar pasididžiavimas.

Šiemet, laukiant naujų modelių, jau susikūrė taiklus pasakymas, kad "daugiau naujų automobilių telpa į senus garažus". Tai būsimų 1962 metų modelių bendras aptarimas. Namų ir garažų savininkams visiškai priimtinas.

Amerikos automobilių pramonė pastoviai ieško naujos ir patikimesnės garantuojančios gaminių formulės. Naujų automobilių grupinės klasifikacijos, kuriose jau yra mažieji, viduriniai, šeimos ir specialaus dydžio automobiliai, stebėtojų nuomone, gali būti ta senai ieškota formulė.

Rugsėjo mėnesio pradžioje pasirodantieji nauji automobiliai, išleidžiami trijų didžiųjų gamintojų - Fordo, General Motors, ir Chrysler, stipriai išsiskiria (compact) automobilius. Šios firmos rūpestingai reklamuos.

muos mažiau kaip 200 colių ilgio ir žemiau \$2,500 kainos naujuosius automobilius.

Chrysler bendrovė, pavyzdžiui, sumažins ir palengvins klientams pasirinkimą, duodami tik vieną "šeimos dydžio" automobilį iš Plymouth ir Dart modelių. O American Motors ir toliau gamins automobilius jau prieš keletą metų įvestų dydžių - mažuosius, vidurinio dydžio ir didžiuosius automobilius.

Bendras 1962 metų automobilių vaizdas ir toliau pabrėš konservatyvumą, tik gal ne tokį stiprų, kaip 1961 metais. Iškilę stilizuoti įvairūs "sparnai", populiarūs praėjusiais keleriais metais, dings, išskyrus Cadillacą. Metalų pagražinimai ir toliau bus naudojami šiandieniniais kiekiais. Pigesni mažieji automobiliai bus kiek daugiau "pabliginti". Didžiųjų automobilių motorai liks 1961 metų dydžio, išskyrus kai kurių mažųjų automobilių pastiprinimą.

Sekant Fordo bendrovės pradėtą kelią, ir kitų bendrovių automobiliai tereikalaus tepimo tik kas 30,000 mylių. Saugumo įtaisymai, kaip minkštesni jautresnių dalių apdengimai, storesni automobilių stogai, saugesnės vidinės rankenos, dažniau pasirodys, jau kaip standartiniai įrenginiai.

Iš naujų automobilių motory, pasirodys naujas V-6 motoras, kuris pakeis aliuminijaus V-8 motorą, naudotą Oldsmobile F-85 ir Buick Special mažuosiuose automobiliuose. Mažasis General Motors V-8 motoras, dabar naudotas mažuosiuose automobiliuose, bus pastiprintas ir patobulintas 1962 metų didesniems automobilių modeliams.

Šiandien mažieji automobiliai jau sudaro 35% visos automobilių produkcijos. Vienuolika dabar gaminamų mažųjų automobilių galima gauti net 97 skirtinguose modeliuose, 1962 metais mažieji automobiliai drastiškai nepasikeis, bus tik, pagal auto-

mobilių pramonės žodyną, "lūpų pieštuko ir pudros" pagražinimai.

Su naujų automobilių pasirodymu pastebimas ir naujas reiškinys: mažieji automobiliai pamažu didėja, o didieji pamažu mažėja. Viena populiari teorija skelbia, kad tas lėtas didėjimas ir mažėjimas pagaliau susitiks, ir vėl bus vieno dydžio automobiliai. O po to? Vėl kas nors išleis naują, mažesnę ar didesnę automobilį, ir vėl drastiškai pasikeis automobilių pramonė...

Visų automobilių gamintojų kaštai, prisitaikant 1962 metų modeliams, siekia apie \$600 milijonų. Tai yra tik du trečdaliai 1960 - 1961 metų modelių pakeitimo kainos.

Pagal automobilių pramonės pranešimus, jei šį rudenį neįvyks automobilių pramonės darbininkų streikas, tai 1961 metais bus įregistruota apie 6,200,000 automobilių, iš kurių apie 325-375,000 bus importuoti iš užsienio. Automobilių pramonė 1962 metams pranašauja apie 500,000 daugiau automobilių, negu šiais metais. Iš šio pranešimo galima spėti, kad automobilių pramonė nori stipriai remtis savo nauja mažųjų automobilių pasisekimo formule.

Praeitais metais nauji automobiliai pasirodė rugsėjo mėnesio pabaigoje. Šiais metais jie jau pasirodys rugsėjo pradžioje. O ne taip senai buvo, kad nauji automobiliai pasirodydavo per Kalėdas. O dar anksčiau, pavasaris buvo naujų automobilių parodymo laikas. Bet kadangi automobilių pramonė pavasarį yra visada pats geriausias laikas, tai naujų modelių išstatymas buvo taikomas iki Kalėdų. Bet per eilę metų, naujus modelius išleidžiant vis pora dienų ar savaitę anksčiau, tas laikas jau atslinko iki rugsėjo mėnesio pradžios.

Kitame numeryje: Naujų modelių pasilaptingumo išlaikymas.

Geriausieji sveikinimai ir linkėjimai visiems mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE
INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave.,
N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable
Music" WJW Radio, Monday thru Friday,
7:05-7:30 P. M.

dovanos
* taupytojams *

PADĖJUS \$500.00 AR DAUGIAU
DUODAME ŠIĄ DOVANĄ

KAS DU MEN.
DUODAMOS
VIS NAUJOS
DOVANOS.

5 1/4 %

mokame už
legalius
taupymus!

DARBO VALANDOS:
pirm. 9 iki 8 v. v.
antr. 9 iki 5 v. v.
treč. — uždaryta
ketv. 9 iki 5 v. v.
penkt. 9 iki 5 v. v.
šešt. 9 iki 1 v. p. p.

JOSEPH F. GRIBAUSKAS, vedėjas

**ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL. / BI 2-1397, TO 3-8131

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis • Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: B. Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Apie juos rašyti nepelninga, bet... verta

"Esat keisti žmonės — dedat daug nuotraukų iš vaikų gyvenimo. Ir dažnokai net į pirmą puslapį. O juk tai tikrai nepelninga. Dėkit nuotraukas prasikursių prekybininkų, pensininkų ir pamatysit, kad jūsų kasoj bus daugiau pinigų", — rašo nuosirdų patarimą vienas Dirvos skaitytojas iš Chicagės.

Patarimas, kaip patarimas. Iš jo nei mes norime pasijuokti, nei jį atmesti. Ir tokio nusistymo redakcijoje nėra, kad jau į prasikursių prekybininką ar pensininką mes kitom akim žiūrėtume, negu žiūrime į kitus lietuvius. Jei tik jie ką gero bendram mūsų reikalui daro, mes jų neužmirštame, mielai parašome ir dar mieliau nuotrauką įdame. O jei kartais apie tuos geras prekybininkų ar pensininkų darbus nesužinome, tai gal jau yra ne mūsų vieny kaltė.

Reikia pripažinti, kad rašymas apie vaikus, jaunus vyrus ar mergaites, dažniausia moksleivius ar studentus, dėti jų nuotraukas, tikrai nepelninga. Bet, nepelninga tik pinigų ar kitu materialiniu matu matuojant. O jei norime, kad jie iš mūsų akių pas kitataučius nepabėgtų, o lietuvių bei augtų, juos turime pažinti. Juos turime lietuvišku laikraščiu dominti nuo tų dienų, kada jie pradeda ieškoti skaitomosios medžiagos. O kaip geriau jį sudominti, jei ne ir jį patį, lankantį mokyklą, dalyvaujantį iškiloje ir sueigose, laimėjusį sportinėse varžybose ar kitur, laikraštyje parodydami.

Kada jis laikraštyje mato save, mato tokio pat amžiaus savo draugus, jam tas laikraštis darosi patrauklus ir įdomus. Ir dar ne kokiam vaikų laikraštyje, bet tarp suaugusių, kaip lygus viso mūsų gyvenimo dalyvis. Tada jis ne tik pradeda domėtis parašais po tomis nuotraukomis, bet ir vieną kitą rašinį pradeda skaityti. O progai pasitaikys ir patys nuotrauką atsiuonia, ar kokią žinėlę parašo. Ir taip, palengva, įsitraukia.

Turime laiškų, kuriuos rašė tie patys jaunieji Dirvos skaitytojai iš moksleivių ar studentų tarpo. Juose pasakoja, kaip Dirva pradėjo domėtis ir kaip jie dabar jau ne numerio nepraleidžia nepavartę kas ten naujo įdėta. O dalis iš jų, savas ir savo draugų nuotraukas išsikerpa, į specialius sąsiuvinius suključioja, kaip ključioja ir vaizdus iš Lietuvos, kurių jie nėra matę, bet iš tėvų ar artimųjų pasakojimų žino.

Gal kartais mes ir nusidedam vyresniesiems, kad jaunimo nuotraukų būna daugiau, negu vyresniųjų. Išbalansuoti nelengva, nes joks lietuviškas laikraštis nesilaiko apmokamais bendradarbiais, kuriems gali įsakymus duoti, kad tik taip, o ne kitaip darytų, kad tik tokią, o ne kitokią nuotrauką ar kitokią medžiagą laikraščiui siųstų. Ir kada lietuviška laikraštį, labai didelė talka, tie savanoriai bendradarbiai padeda išlaikyti, tai jiems ne priekaištai negalima, o tik padėkoti reikia.

Esam tokios nuomonės, kad mūsų lietuviškam ateities išsilaikymui, dabar tos vaikų ir jaunimo gausios nuotraukos, tikrai nepakenks. Jos tikrai vertingesnės, kaip vienas mūsų bendradarbių rašė "už nuotraukas, kur bonkomis nukrauti stalai, o už tų stalų, į bonkas panašūs ponai susėdę".

Šiuo metu mūsų vaikų ir jaunimo nuotraukų skaičių dar didina ir paskelbtas gražiausias vaiko fotografijos konkursas. Į jį, kiek pastebime, gausiai atsiliepia vaikų fotografai. Ir tai labai gražu. Norėtume tik, kad fotografai daugiau siųstų veiksminių vaikų nuotraukų, kurios mus dar labiau domintų, o patį konkursą įvairintų ir turintų.

B. G.

TIKRAI, KREPŠIO TEVERTA
"KŪRYBA"

"Vienybė" Nr. 29 skyriuje "Mums rašo", įsidėjo laišką kokio tai "Šimkaus draugo", kuriame tarp kitko rašoma: "Jūs rašote, kad p. Valerijonas Šimkus daug prisidėjo prie suruošimo ir pravedimo II Dainų Šventės, įvykusios liepos 2 Chicagoje. Tai nuo pradžios iki galo visiškai netiesa. P. Šimkus nieko neprisidėjo prie Šventės suruošimo, o jo atsisojimas prieš pačią Šventę ir pertraukos metu prie mikrofono buvo jo drąsus ir savanoriškas "žygis", niekieno neprašytas. Nors, p. Šimkus buvo pakviestas į Šven-

tės Rėmėjų Komitetą, tačiau Šventės leidiny visai neteko matyti, kad jis būtų parėmęs bent keliais centais..."

Toliau rašoma: "Išvardinti faktai teisingi, bet negaliu pasirašyti, nes esu Šimkaus draugas".

Še tau, boba, ir devyntinė! Negali pasirašyti, nes yra jo draugas... Be abejo, tur būt, kartą ir šauniai Šimkaus pavaišintas jo namuose...

O aš nesu joks Šimkaus draugas, bet manau, kad tas "draugas" savo "leistrus" rašė "Vienybėje" sunkia galva. Man irgi teko būti II Dainų Šventės rengėjų ir darbuotojų tarpe ir žinau, kiek, kas ir kuo prie to rengimo prisidėjo. Dėl kaltinimo, kad Šventės leidinyje visai netekę matyti, kad Šimkus būtų tą šventę parėmęs bent keliais centais..., o "atsistojo prieš pačią Šventę ir pertraukos metu prie mikrofono savanoriškai", tenka pasakyti, kad prie mikrofono niekas nieko prievarta ar policijos pagalba nevarė. Ten visi

D. Kremerytė, budėjusi Lietuvos paviljone tarptautinėje prekybos parodoje Chicagoje ir grupė žiūrovų, susidomėję lietuviškais eksponatais.

V. Noreikos nuotrauka

SVARBIAJĄ PAREIGĄ ATLIEKANT

Tegul sulūšim, kaip ažuolai, bet nesvyruokim...
Vaižgantas

Vienas iš Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos tikslų yra: rėmimas lietuvių tautos pastangų atstatyti bei išlaikyti savam krašte nepriklausomą Lietuvos valstybę, apsaugojančią pagrindines žmogaus teises bei laisves.

Pirmą kartą bolševikams okupuojant Lietuvą pačios pirmosios pavergėjo aukos buvo daugumo

kalbėjo savanoriškai, iš geros valios.

Iš tikrųjų visi: tie kurie "stovėjo" ar "atsistojo" prie mikrofono, Šventės leidiny nėra pažymėti, kad jie būtų aukoję dolerių... Jie šventei paaukojo savo sugebėjimus, pasižventimą, brangų laiką ir darbą. Ir Valerijonas Šimkus nuo jų neatsilikio. Jis buvo Nakvynių komisijos aktyvus narys ir jo "draugas" tikriausiai turėtų žinoti, kiek jis tam reikalui paaukojo laiko ir kiek išdegino benzino...

Jei "Vienybėje" rašantysis tikrai yra V. Šimkus draugas, tai jis ir gerai žino, kiek tas taurus lietuvis yra pinigais ir darbu parėmęs mūsų lietuviškuosius kultūrinius reikalus ir prisidėjęs prie pavergtosios Lietuvos laisvės reikalo. Tas jo "draugas" tikriausiai, tur būt, žino, kad šiemetinėje Tarptautinėje prekybos parodoje Chicagoje V. Šimkus savo medžiaga ir savo lėšomis pastatė Lietuvos paviljoną. Deja, nei tas jo "draugas", nei kiti apie tai nemalonėjo mūsų spaudoje nė žodeliu užsiminti, nors iš tikro, tai Šimkui ir nereikalinga, nes šis vyras tikriausiai Lietuvos reikalui dirba ne dėl savo asmeniškos garbės.

Tas jo "draugas savo laišką "Vienybėje" baigia taip: "P. S. Kaip bus su šiuo atitaisymu: Ar Jūs jį pilnai, ar tik dalį atspausdinsite? O gal pateks į krepšį?"

Tokia "kūryba" tikriausiai tik krepšio teverta.

ALB. VALENTINAS,
Chicago, Ill.

AR CLEVELANDO ŠV. JURGIO BAŽNYČIA TERITORINĖ?

Liepos 31 d. mirus senos Clevelando lietuvių parapijos klebonui kun. Arčiui, keli šio miesto anglų kalba laikraščiai rašė apie jo mirtį ir gyvenimą. Plačiai rašė apie jo staigią mirtį The Cleveland Press ir Catholic Universe Bulletin. Visai neužsiminė, visai neminėjo, kad Šv. Jurgio lietuvių bažnyčia, lietuvių statyta, išmokėta ir dar vis užlaikoma vien lietuvių pinigais, — kad ji lietuvių parapija, o ne teritorinė ar sudėtinė, kurią įvairios tautybės lanko ir užlaiko.

Jeigu lenkų, italų ar kitos kurios nors tautybės klebonas numiršta, tai jų tautybė tuojau tampa laikraščiai pamini.

Ar. Šv. Jurgio parapija neužsipelnusi, kaip Lithuania parish? Kieno kaltė, kad neminėjo?

P. W. URBAN,
Cleveland, Ohio

EMILIA ČEKIENĖ

iš tautinės srovės žmonių. Todėl savaime suprantama, kad mums, kuriems likimas lėmė dar šiandien gyventi šio krašto laisvėje, Lietuvos valstybės ir jos nepriklausomybės atstatymą turime už vis labiausiai rūpėti.

Šis ALTS-gos uždavinys tampa rūpiu ir aš, anksčiau minėtu tautinio susipratimo ir lietuvių kultūros tautinių vertybių ugdymu, nes, kad galėtume ateity naudotis savo tautos atgauta politine laisve, pirmoji eilė ir vėl tenka rūpintis išlikti lietuviams.

Kai tauta namie yra žudoma okupanto, tai mūsų uždavinys imigracijos būdai tautinio ideologinio išsilaikymo srityje. Bet negailestinga likimo ranka net per dideliu tempu retina Sąjungos darbuotojų eiles. Mes skaudžiai sutinkame kiekvieno žmogų ir negalime pamiršti jų atminimą pageriant visu ryžtingumu, tęsti jų nebaigtą tautinį darbą. Tačiau, po kiekvienos netikėtos mūsų nario mirties, liūdesys laikinai sustabdo org-jos normalų darbą.

Lietuvos laisvės atstatymo siekimas išseivijos lietuvių gyvenime šiuo metu reiškiasi įvairiomis kryptimis, įvairiais būdais ir tą kiekvienas įvairiai gyvename, kiekvienas vienu ar kitu būdu prie to prisidedame. Tai nėra vien politinis reikalas, o visos tautos, visų susipratusių lietuvių, nežūrint, kokiai partijinei srovei jie priklauso. Ir pats laisvinimo darbas neįmanoma griežtai atskirti nuo kitos tautinės bei visuomeninės lietuviškos veiklos. Sunku griežtai apsiriboti, kur tas laisvinimas prasideda ir kur baigiasi, nes tam reikalingos visos lietuvių organizacijos ir paskiri asmenys. Viena, tačiau aišku, kad neužtenka vien važinėjimo mūsų delegacijų į Washingtoną.

Pagrindinis visų lietuviškų org-jų tikslas, taigi ir ALTS-gos, stiprėti savo vidaus veikloje, būti aktyviais nariais ir domėtis pirmoji eilė lietuviška politika, mūsų laisvinimo veiksniais, jų veikla.

Nors paskutiniu laiku mūsų didžiausias dėmesys krypta į tarptautinę politiką, tačiau būtų pavojinga pamiršti kad mūsų atstovaujančių veiksmų balsas tarptautinėj plotmėj bus tik tiek svarus ir išgirstas, kaip stiprų ir gausų užnugarį jie turės savųjų tarpe, kiek paramos gaus iššomis, demonstracijomis ir balsais.

ALTS-ga Lietuvos laisvinimo kovoj aktyviai reiškiasi dviem pagrindiniais būdais: per Lietuvos Nepriklausomybės Tolką ir per Amerikos Lietuvių Tarybą. Sąjunga, kaip žinia, skiria savo penkis atstovus į Tautinį Sąjūdį, kuris dalyvauja LNT talkoje. Tuo būdu S-gos nariai Lietuvos laisvės siekime dalyvauja per LNT, jos veiklą lėšomis remia per Lietuvos Nepriklausomybės Fondą.

Tačiau ALTS-ga nesiekia izoliacijos. Jos atstovai yra Amerikos Lietuvių Taryboj ir taip pat remia kiekvieną mūsų tau-

tos nepriklausomybės siekime teigiamai besireiškiančią veiklą, nežūrint kokio org-ja ir kokios srovės žmogus tai atliktų.

Juo geriau būsim organizuoti, juo naudingesnis ir svaresnis bus mūsų žodis. Juk ne viską gali atlikti vieni laisvinimo veiksniai. Štai senenai praėjęs įvykis dėl New York Times tilpusio straipsnio prieš Pabaltijo valstybių laisvę rodo, kad kartais, o juo toliau tuo dažniau, reikalinga skubi ir masinė pagalba. Tai protesto telegramos, prašymai, padėkos laiškai valdžios atstovams, o štai jau kuris laikas siunčiami laiškai dėl sen. Kuchel rezoliucijos priėmimo ir k.

Jei kiekvienas org-jos narys į panašius paragimus skubiai reaguos ir tą mažą, bet reikšmingą įnašą į Lietuvos bylos kėlimą atiduos, tokia organizacija bus vadinama judri, naudinga Lietuvai ir turinti balsą lietuvių visuomenės tarpe.

Ji, būdama stipri ir vieninga, gausi narių sąčiumi, negali likti užsidariusi savo vidaus reikaluose. Nariai, vykdydami org-jos uždavinius siekiant atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę, negali būti vien pasyviais stebėtojais amerikiečių politikos, bet jungtis į jų partijas, nes tik tuo būdu yra proga įgyti draugų, artimų pažinčių įtakingų politikų tarpe ir per juos efektingiau kelti ir ginti savo tautos išlaisvinimo reikalus.

Tam gražų pavyzdį jau buvo parodęs buvęs S-gos pirmininkas velionis adv. A. Olis, inž. E. Bartkus, dabartinis pirm. V. Abraitis ir daug kitų.

-- Nenuliūskime, kad ir kai kas mums nepasisektų, -- anot Tumo Vaižganto, -- kai kas turi pagirgždėti, kai kas ir sulūžti...

Nenuotolkim tik nuo savo tautos nepriklausomybės šūkio kuris

Lietuvai tikrai...

(Atkelta iš 1 psl.)

mų. Kandidatė iššaukiant, ją pristatant ir jai kalbant švietėjo dideliame ekrane jos atstovaujamo krašto vaizdas. Miss Lithuania iššaukiant iškilo ekrane Karo Muziejus su Laisvės Varpu ir Laisvės statula bei Lietuvos vėliava.

Antanaitytė kalbėjo lietuviškai (kitos panelės savom kalbom) ir angliškai. Ji pasakė: "Mano Tėvynė Lietuva yra Rusijos okupuota ir pavergta, mano tėveliai ir aš turėjom nuo okupantų bėgti ir laisvoje Amerikoje prie globsti rasti, todėl aš negaliu, Jūsų kvieisti (kitos kvietė) mano Tėvynę atlinkyti, aš tik vieno Jūs prašau -- daryti visa, kad visoms tautoms laisvė būtų atstatyta ir visam pasaulyje taika žydėtų." Plojimas jai buvo didžiausias. Tai pripažino ir spauda.

Antanaitytė nelaimėjo (vieno balsu) Parodos karalienės vainiko, bet ji ir jos atstovaujamo kraštas -- Lietuva -- laimėjo auditorijos simpatijas ir spaudos įvertinimą. Daily News tik Antanaitytės vienos kalbą citavo, o American -- jos ir berlynietės.

Vienas parodos lankytojas buvo taip paliestas Lietuvos paviljono, kad parašė Daily News laišką ir konstatavo štai ką:

"HAILS LITHUANIANS

Visiting the International Trade Fair, one is pleasantly surprised by the sight of the tiny Lithuanian pavilion guarded by two fair maidens in pretty native costumes. Apparently it was set up by free Lithuanians in our city and not by the Russian puppets from their captive land.

On one wall of the pavilion is a large map of Europe with Russia and her captive lands painted in bloody red. Among them is a tiny area in gold representing Lithuania. Under the map in the caption: Lithuania -- victim of Russian colonialism.

I was cheered to note that the caption does not use such made in Russia subterfuges as "Soviet" or "Communist," which we follow, but simply and directly calls a spade by its proper name."

Šių metų Lietuvos paviljonas tikrai daug Lietuvai pasitarnavo. Padėka ir pagarba jo įrengėjams, talkininkams ir remėjams. O to pasisekimo padariniams jau laikas galvoti ir apie ateinančių metų parodos lietuvišką paviljoną.

(lk)

dar prieš 40 metų, Vaižganto žodžiais tarlant, buvo ne jo išmislas, "tik visos Tautos Pažangos Partijos, kuriai pritarė nepriklausomieji nepartiniai ir vis į dešinę nuo jos. Ir mūsų neapsiriktą, -- sakė Vaižgantas tėvynėje taip pat galvota ir jausta..."

DIDŽIAUSIA IR GRAŽIAUSIA LIETUVIŲ VASARVIETĖ
ATLANTO PAKRANTĖJE LAKE HOTEL

SEVENTH & PARK AVENUES ASBURY PARK, N. J.
PROspect 4-7788

Gražūs kambariai. Šviežias maistas. Žemos kainos. Savaitgaliais muzikai vadovauja Algirdas Kačanauskas populiariame "Anchor Room". Barui -- Danielius Averka, Kambario kaina asmeniui \$ 3,00.

Savininkai KUBAIČIAI IR ŽEMAIČIAI

Taip atrodė prieš 30 metų Laisvės alėja Kaune...

KELIONĖS AMERIKOJE 1922–1924 METAIS

Ištrauka iš A. Žmuidzinavičiaus atsiminimų "Paletė ir gyvenimas" (4)

Artindamies prie Juodųjų kalvų, turėjome pravažiuoti per Blogosios žemės (Bad Land) kraštą. Teisybę sakant, važiudami per tą kraštą, mes nutarėme, kad jis yra geresnis už pravažiuotus paskutiniomis dienomis kraštus, nes bent keliai nebuvo tokie purvini, neklimpom. Iš čia jau matėme Juodąsias kalvas.

Blagoji žemė -- tai bene vienišas pasaulio kraštas tokios keistos išvaizdos. Žemės spalva visur kažkokia balzana: nei čia smėlys, nei kalkės. Daug didelių nematytų baltų gėlių. Daugumas skurdžių augalų baltais lapais. Medžių niekur. Visur gausu stačiomis sienomis griovių ir kalnelių. Tos sienos, sudėtos iš įvairių sluoksnių, margos, dar nepaprastą išpūdį.

Kraštas labai įdomus geologijos atžvilgiu. Amerikoniai sako, kad jis reprezentuoja kone viso pasaulio geologijos muziejų eksponatus. Ypač daug ten randama suakmenėjusių žuvų. Iškasama dar mamuto, hipopotamų, krokodilų, tigrų, raganosių ir daugelio kitų gyvulių archeologinių liekanų.

Vis dėlto tas kraštas žadino mumyse kažko geresnio ilgesį, ir niekas iš mūsų būtų nenorėjęs ten apsigyventi. Kalnai kalneliai augo, uolos kilo, ir pagaliau įvažiuojame į Rapid City, Pietų Dakotos valstijos ir Juodųjų kalvų sostinę. Privažiudami prie to miesto, nesitikėjome pamatyti jame "dangaus drąsytų" ir paskutinių mados pavyzdžių. Mat, netoli miesto kaip tik sutikome primityviu vežimu važiuojančius indėnus. Vyras su ilgomis kasomis, moterysturmpai nukirptais plaukais. Visi gana margais drabužiais. Nors jie priklauso jau gana su kultūrijusiai Pahasapos giminei, vis tik sunku buvo įsivaizduoti šalia jų ramiai sau augantį šių laikų baltųjų žmonių miestą.

Rapid City miestą vadina Juodųjų kalvų vartais, tad iš ten po poros valandų ir pasileidom į kalnus, norėdami tą dieną dar pasiekti Karštuosius šaltinius (Hot Springs).

Pakely buvo nepaprastų reginių, -- matėme tamsiai raudonos spalvos griovius ir kalnus. Pirmą kartą savo gyvenime to-

kius išvydę, negalėjome atsistebėti. Graži visgi ta mūsų žemė! Nusileidę nuo kalnų į klonį, atsidūrėme Karštųjų šaltinių kurorte. Savaimė suprantama, kad, susistatę palapinės (beje, ant pat kažkokios bedugnės krašto), nuėjome ieškoti to karšto vandens. Nurodė mums viešąsias maudykles, kurioms tas "karštas" šaltinis teikia vandenį. Radome ten kone šimtą besimaudančių žmonių. Nėra nė kalbos, kad ir mes visi penki kaip žasiukai pliumptelėjom į vandenį. Laimai, kad vanduo (tur būt, atsitiktinai) buvo tik tiek "karštas", kaip vasarą mūsų Metelių ežere, tad turėjome progos puikiai pasimaudyti.

Taigi mes šokinėjom nuo lentų, slidinėjomės loviais, lakstėme oru, lipome ant statinių ir, kai išėjome, tai nusprendėme, kad maudykloje tikrai buvo karšta.

Kitą dieną mūsų stovyklą ant bedugnės kranto atėjo Hot Springs miestelio delegatas, su vietinio dienraščio "Hot Springs Star" redaktore-leidėja apsilankyti ir pažūrėti, kaip mes, turistai, pas juos jaučiamės, o gal patirti, ar naktį nenuriedėjome į jų garsų griovį. Mat, jiems tekę sužinoti, kad čia atvykęs dailininkas ir archeologijos daktaras. Tad įdomu išgirsti dar ir mūsų nuomonę apie jų gražaus kampelio kurortą ir ar esame patenkinti. Užtikrinome juos, kad jaučiamės kaip rojuje.

Kai vakare nuėjome redaktorės revizituoti, gavome iš jos po vieną "Hot Springs Star" numerį, kur buvo aprašytas pasikalbėjimas su mumis ir prieraše reiškiamas džiaugsmas, kad ir garūs dailininkai, ir mokslo žmonės entuziastiškai ir vienu balsu pripažinę jų kraštą bei kurortą esant gražiausią ir geriausią pasauly.

Dieve duok jiems sveikatą! Fantazijos nelinkėjome, -- užteks.

Iš Hot Springs nuvažiuojame pažūrėti netolimo upelio krioklių ir urvų.

Pašėlęs upeliukštis! Šokdamas per uolas ir krisdamas nuo jų, kai kur sugebėjo išmūsti duobes kelių metrų gilumo. Tikri šu-

liniai. Tai karštųjų šaltinių Kaskadų kriokliai.

Prieš porą šimtų metų, sako, atvyko prie Kaskadų krioklių trys nežinomi žmonės, išpumpavo iš giliausio šulinio vandenį ir, iš dugno išgavę \$30,000 dol vertės aukso smėlio, išvažiavo. Kalbėjome su dabartiniu tos duobės savininku. Jis žada netrukus irgi tokiu pat būdu pralobti.

Prie Kaskadų krioklių uolose yra urvų, kur seniau slėpėsi visoki plėšikai ir žmogžudžiai: viename jų, pasakojama, pasislėpusio plėšiko jokių būdu negalėję surasti ir paimti ir tik po penkių dienų jį suėmė.

Gidas, kuris mus vedžiojo po tuos urvus, turėjo progos puikiai, tikrai amerikoniškai mums blefuoti. Ko tik jis mums nepripasakojo! Rodė mums net tokias sales, kuriose kadaise Adomas su Ieva kurį laiką gyveno. O ir tų požemių salų vardai irgi nepaprastai: matėme Edeno ežerą, Perly vartus, Nojaus barzdą, Laumių kelią ir t.t.

Taip vaikščiojome po tuos urvus keturias valandas.

Traukdami į gražiausią Juodųjų kalvų vietą -- Silvano ežerą, kalnų audros užklupti, apstojome nakvynės Custerio miestely. Toliau, mat, ir negalėjome važiuoti, nes tiltai buvo dideliame pavojuje, o miestely matėm, kaip iššėlęs vanduo atnešė iš aukštesnių vietų kiauš su paršais. Tad nenorėjome sulaukti jos likimo, 1874 m. gen. Custeris, darydamas ekskursiją į kalnus, pirmas surado ten aukso. Jo vardu dabar miestelis ir pramintas.

Miestely stovi generolui labai originalus paminklas. Jis pastatytas iš gabalų visų mineralų, kurių yra Juodosiose kalvose.

Silvano ežerą, į kurį atvykome kitos dienos rytą, ne Ponas Dievas sutvėrė: jį padarė žmonės, užtvėnkę kažkokį plyšį. Vanduo, užtvankos sulaukintas, užpylė klonį ir kalnų plyšius ir sudarė nuostabų ežerą. Būdamas giliai tarp kalnų, jis nepaprastai ramus. Kaip veidrody atspindi jame stačios kalnų uolos ir plyšiuose augantieji medžiai. Tik ašiu atsiliepiu iš jo stačių sienų krintantieji tolimi kriokliai arba, pliumptėję į vandenį, uolų atlaūžos. Ypač žavus jis bū-

na saulėlydy, kai stačių uolų viršūnės ima auksu žėrėti.

Gudrūs amerikoniai tuojau pasirūpino prie jo pastatyti patogų viešbutį, su vietinių reitenių muziejėliu, kuris visuomet yra pilnas svečių. Mes vis dėlto buvome linę pasinaudoti savo palapinių pastoge -- pasistatėme jas čigoniškai po medeliais, prie pat veidrodinio vandens paviršiaus. Pernakvojė ten ir pataršę kiek savo nervus laipiojimu po stačias kalnų sienas ir viršūnes, iš kur reginių gražumas mus visai apsvaigino, nuvykome apžiūrėti "Adatų".

Nedaug kur kitur mūsų planetoje galima ką nors panašaus surasti. Įsivaizduokit sau didelę plyšėtą teritoriją, kur tiesiog miškas uolų -- stulpų, bent porą kartų aukštesnių negu Vilniaus katedros varpinė. Sienos tų stulpų kyla stačiai aukštyn ir baigiasi arba smailiai arba vėl atrodo kaip buožės, smaillegaliu įkištos į žemę. Daugumas jų pavieniai, bet yra dvilypių ir trilypių. Kai kur plyšiuose tarp jų, o kartais ir ant pat viršūnių auga medžiai. Tai "Adatos" (The Needles). Tų "adatų" miškas yra jau didelėje aukštumoje ir pačioje Juodųjų kalvų širdyje. Kelias į "mišką" ir jame pačiame eina bedugnių briaunomis ir įvairiais plyšiais; apjuosia lankais uolas, lenda tuneliukais; kyla aukštyn, tai vėl galvatrūkčiais krinta žemyn. Nors ten plentas ir geras ir nors mūsų vairuotojas turi stiprias rankas ir visuomet blaivų protą, tačiau įvairiuose posūkiuose arba žvilgtelėję į bedugnes, kurių išsižiojusios apačioje gerklės laukė mūsų per kokią pėdą nuo automobilio ratų, -- sukandę dantis, laikydavomės stipriai į kibę į sėdynes ir į mūsų vežimo sienas, lyg tas galėtų mus išgelbėti.

Buvome vaikai, manydami, kad stipresnių išpūdžių, tur būt, jau negalėtume pergyventi. Tą valandą užmiršome, kad prieš mus dar žiaurūs Uolų kalnai, Sierra Nevada, Arizonos tyrumos...

Atsiradęs "adatų" centre, negalėjau iškęsti nepamėginęs nors vieną tų nuostabių reginių nupiešti. Užsirioglinęs ant neperaukštos nulaužtos "adatėlės", griebiaus teptukų. Netrukus užmiršau visus kelio išpūdžius, draugus ir visą pasaulį.

Tik piešdamas vieną artimesnės "adatos" smailę, staiga pamačiau ant jo kyšančias tris mažas galvytes. Griebiaus žiūrono, ir... ko nenusiritau į bedugnę. Nagi, ant pat viršūnės, įsikibę rankomis ir kojomis į akmenį ir tartum prilipę prie jo, laikosi mūsų narsiosios kelionės draugės. Mečiau teptukus, pradėjau joms grąsinti ir rėkti, kad lipų žemyn, pagaliau pasileidau bėgti prie jų. Matyti, mano išvaizda joms pasirodė baisesnė, negu "adatų" viršūnės, nes užtikau jas jau skubiai besikapstančias apačion. Kad baigsiu savo pradėtą paveikslą, tą dieną jau nebuvo kalbos.

Kaip jos ten pateko? Ogi paprastu būdu. Iš priešingos pusės mano piešiamos "adatos" buvo nuvirtusi kita "adata", kuri virstama atsirėmė į pirmąją, ir dar visokių uolų buvo ten prigriuvę, kurių aš negalėjau matyti. O kadangi ant pavirtusio medžio ir ožkos kopia, tai mūsų draugžės ir atsidiūrė net pačioje viršūnėje.

Po to atsitikimo nusprendėme, kad jas čia pavojinga ilgiau laikyti, todėl reikia tuojau vežti ten, kur yra daug aukso, -- į Deadwoodą. Geriau likti visiems turtingiems...

Deadwoodas -- tai viena iš pirmųjų vietų Juodosiose kalvose, kur buvo rastas auksas, ir savo istorijoje jau gan seniai pergyveno aukso karštligę, nors ir dabar gaunama ten vietos upečiuose aukso smėlio ir aukso gabalėlių kalnuose, iki 8 milijonų dolerių vertės per metus.

1876 m. užėjus aukso karštligėi, atvykstantieji čia baltieji aukso ieškotojai greit išvarė iš tų vietų indėnus. Prasidėjo gyvenimas, pilnas didžiausių avantiūrų ir žudynių.

Netoli miesto šimtą keliasdešimt metų aukštyn šauna didžiulė Baltoji uola. Ji pavadinta taip dėl jos baltos (kalkių) spalvos. Saulei leidžiantis, ji taip spindi, kad tiesiog apšviečia savo šviesą miestą, kuristuo laikupaprastai jau skesta klonio tamsoje.

Kokie puikūs reginiai iš tos uolos skaidrią dieną! Iš jos viršūnės matyti dalys keturių val-

Los Angeles lietuvių parapijos klebonas kun. J. Kučingis sveikina jaunavedžius Joną ir Juliją Petronius, Greta stovi G. Lansbergytė ir V. Mačys. Jaunieji pavestuvinei kelionei išvyko į Europą.

L. Kančausko nuotrauka

JAUNO VARGONININKO KONCERTAS

Vytenis Vasyliūnas, kuris jau virš septynerių metų mokosi vargonais, ir apie 11 metų fortepionu, duoda savistovą vargonų rečitalį. Rečitalis įvyks labai gražioje koncertinėje salėje -- Methuen Memorial Music Hall, 202 Broadway, Methuen, Mass., Rt. 28. Koncerto pradžia 8 val. 30 min., šeštadienį, rugpiūčio 19 dieną.

Vytenis Vasyliūnas muzikos mokslus pradėjo Kolumbijoje, Pietų Amerikoje, fortepiono studijas tęsė su savo tėveliu ir visą laiką dar su juo bendradarbiauja kaip akomponijatorius ir kamerinių veikalų išpildytojas. Pradžią vargonų muzikos gavo pas savo tėvelį, toliau studijavo su prof. Arthur Howes ir jo padėjėją Mrs. Byers, o nuo 1958 metų lanko New England konservatoriją ypatingojo studento teisėmis pas

baigiamosios klasės profesorius Donald Willing.

Muzikos istoriją Vytenis studijuoja Harvardo universitete, kurį lanko kaip stipendininkas ir specializuojasi fizikoje. Ateinantieji metai yra Vytenio paskutiniai kolegijos baigimo metai.

Vytenis yra lankęs vasarinius Vargonų Instituto Kursus Andover, dalyvavęs eilėje konservatorijos vargonų koncertų bei davęs savo savistovų rečitalį Brown salėje, Bostone. Su savo tėvu Iz. Vasyliūnu atlieka vargonų partijas įvairiuose bažnyntiniuose koncertuose bei oratorijų pastatymuose ir yra nuolatinis akomponiatorius ten, kur tik reikia.

Šeštadienį, rugpiūčio 19 dienos įvykstančiame rečitalyje Vytenis išpildys savo mėgiamojo kompozitoriaus J. S. Bach kūrinius: Passacaglia ir Fuga C moll, penkias kanonines variacijas kalėdinės giesmės "Iš dangaus ant žemės aš ateinu" -- tema ir Sonata Nr. 2 bei Preludą ir fugą Es dur. Programa bus išpildyta mintinai.

Methuen Memorial Music Hall vargonai yra vieni didžiausių koncertinių vargonų, ant kurių yra davę koncertus žymūs vargonininkai. Koncertai yra kritikų lankomi ir jų įvertinami. Todėl Vyteniui linkime sėkmės.

**Kas Dirvos neskaito
-- daug nustoja!**

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

(Tesinys kitame numeryje)

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE

MIDWEST MAISTO ir LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2515 West 69 St. Marquette Parke
SAV. J. JANUSAITIS ir J. MAŽEIKAS
Čia gėrimus pirksite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1 ASBACH URALT	5th	\$4.95
2 MARTEL 3 star Cognac	5th	\$5.39
5 ZOBROWKA, 100 proof	5th	\$4.75
3 GOLD LEAF 3 star Cognac	5th	\$4.95
4 Chateau Gib. 3 star Cognac	5th	\$4.95
6 White Horse scotch whisky	5th	\$4.98
7 SKAIDRIOJI 80°	5th	\$2.95
8 LEMON ICE Likeris	5th	\$3.69
9 BORDEAUX Vynai	5th	\$0.98

Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kanomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokejom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

Svetimšalis keliauja po Sovietiją (2)

DAR NEGREIT BUS PAŠALINTAS BUTŲ TRŪKUMAS

Prancūzų žurnalistui Raymondui Cartier važinėjant po Sovietiją, į akis krito tai, kad rusai stengiasi išnaudoti kitas tautybes, įeinančias į Sovietų Sąjungą. Jie siekia susilpninti santykiavimą tarp atskirų tautybių, kad jos negalėtų sudaryti bloko prieš savo didįjį brolių.

Maskva siekia, kad tų tautybių kilmė, kalba ir kultūra palaipsniui susilietų su rusų. Jei Rusijos carai stengėsi greitai surusinti valdomas teritorijas, sovietinis režimas rusifikaciją praveda palengva, kad to nepastebėtų rusinamieji. Visose federalinėse ir autonominėse respublikų mokyklose tautinė kalba dėstoma šalia rusų kalbos. Bet universitetai jau mišrūs. Jei tautinė kalba literatūra nedraudžiama, bet ir nepašalinama. Norom nenorom jaunuolis, einantis aukštuosius mokslus, patenka į rusifikacijos pinkles, nes aukštieji mokslai jam pasiekiami tik per rusišką kultūrą. Ir ne vienas jų apsipranta su Lermantovo žodžiais: "Taip, mes esam vergai, bet geriau būti vergais pasaulio viešpačių..."

Šitos rusinimo politikos rezultatai milžiniški. Aleksandro III laikais, 1897 metais pravedus gyventojų surašinėjimą buvo rasta Rusijos imperijoje 36% rusų ir 64% ne rusų. 1959 metais pravedus surašinėjimą rusų rasta 114 milijonų. Tai sudaro 58% rusų. Ne rusų buvo 94 milijonai. Ir iš to skaičiaus dar 10 milijonų pareiškė, kad jų gimtoji kalba esanti rusų...

Rusijos carai gali ramiai miegoti savo kapuose. Jų užsisėbėti tikslai toliau siekiami naujųjų Kremliaus valdovų.

Kitas ženklas Raymondui Cartier krito į akis, tai Stalino kulto išlikimas Sovietijoje, ypač Gruzijoje, kur jam teko lankytis. Stalinas čia tebe laikomas herojumi. Gi pačioj Rusijoje ne kartą jis girdėjo rusus sakant: "O vis dėlto Stalinas buvo didelis vadas!". Ir taip dažnai kalbėjo tie, kurie buvo patys ar jų šeimos nariai nukentėję nuo Stalino režimo.

Milijonai žmonių, kurie Staliniui mirus buvo paleisti iš vergų stovyklų, kuriose prarado sveikatą, nebuvo ne viena kapeika atlyginti ir neatgavo savo anksčiau užimtų vietų. Ar tie, buvę kaliniai, susiorganizavo į sąjungą, kaip Vakaruose yra susiorganizavę nacių kalėjimų kaliniai? Ne. Tokie dalykai Sovietijoje neleidžiami.

Chruščiovui nelengva buvo išsilaikyti Stalino vietoje, bet jis parodė savo sugebėjimus ir išlaikė egzaminus. Šiandien jis garsus, kaip ir Stalinas, nors jo

garsumo metodai skirtingi nuo Stalino. Jis nebeatnaujinio savo naudai asmens garbinimo kulto ir nepradėjo teroro. Rusai dabar kartais pusbalsiu išdrįsta pajuo-

liu, Kijeve, turėjo progos apžiūrėti darbininkams statomus namus ir galėjo išsikalbėti su viena šeima, kuri buvo išsikrausčiusi į naują butą.

Taip sovietų satyrinis žurnalas Krokodil vaizduoja kolchoze galvijų patikrinimą...

kauti iš Chruščiovo, ko niekad nebūtų išdrįsę Stalino laikais pasijuokti iš Stalino. Šiandien jie net per radiją pasako kokį anekdotą.

Štai, pavyzdžiui:

"Kodėl Chruščiovas nori pasiekti mėnulį?"

"Tam, kad galėtų pasėti kukurūzus."

Arba kitas:

"Ką Chruščiovas nori išreikšti mums sakdamas, kad komunizmas yra horizonte?"

"Pasižiūrėkit į Sovietų enciklopediją. Horizontas yra ideali linija, kur dangus susilieja su žeme ir kuri nuo mūsų tolsta, bandant priartėti."

Arba dar kitas:

"Dovydo stovykloje Eisenhoweris ir Chruščiovas vienas prieš kitą gyrėsi savo pavaldiniais. Ike sakė, kad turįs gydytoją, kuris galįs prikelti mirusius, o Nikita sakėsi turįs sportininką, kuris bėga 100 km. Į valandą greičiu prižadėdamas jį parodyti Eisenhoweriui, kai tas atvažiuos į Maskvą."

Kaip išgelbėti Chruščiovą nuo pasigirimo? Armėnų radijas davė tokį patarimą: "Tegu Eisenhoweris atsiveža į Maskvą savo gydytoją ir muzoliejų prie keliai iš mirusių ūsočių, tada jis pamatys tą, kuris bėgs 100 km. Į valandą greičiu..."

Viena svarbiausių Sovietijos problemų yra butų stoka. Raymond Cartier, išimties ke-

sidėjo iš keturių asmenų, tai vienam asmeniui teko 6 kv. metro plotas, tuo tarpu, kai Rusijoje sanitarinis įstatymas reikalauja 9 kv. metrų plotą, ko niekur Rusijoje nepasiekta.

Stepanovič prisipažino, kad jis esąs vienas laimingiausių, nes anksčiau jis irgi neblogai gyvenęs, turėjęs su šeima kambarį ir virtuvę 16 kv. metrų plotu...

Pagal įstatymą numatyta, kad nuoma negalinti būti aukštesnė, kaip 5% uždarbio, bet Stepanovič moka 12,62 n. rublių, ir tai yra 20% jo pensijos, čia neįskaitant dar už šildymą 6,18 n. rub., vandenį 1,36 n.r. ir elektrą, kurios sąskaitos tuo metu negalėjęs parodyti.

Dar būtų pakenčiama, jei visi Sovietijos piliečiai gyventų taip, kaip Stepanovič. Deja, kiti ir to neturi.

Sovietinis režimas ėmė perkeldinoti iš kaimų valstiečius į miestus, sukurdamas pramonės darbininkų armiją, bet visai nepasirūpino kur juos apgyvendinti. Jei 1926 m. buvo 26,314,000 miestėlių, tai 1939 m. jau buvo 55,910,000 tai yra padvigubėjo, tuo tarpu statyba buvo įvykdyta tik 20%. Ir naujais butais pasinaudojo tie, kurie sudarė režimo aristokratiją.

Nuo praeitų metų Sovietijoje rimčiau susirūpinta naujų butų statyba. Ir jei tikėti Chruščiovui, butų krizė bus kiek sušvelninta tik 1967 metais. Tačiau konstruktoriai mažiau optimistiški ir sako, kad reikės dar keliasdešimt metų, kol sovietų pilietis galės būti apgyvendintas įstatymo reikalaujamojo normoje -- 9 kv. metrų plotu bute.

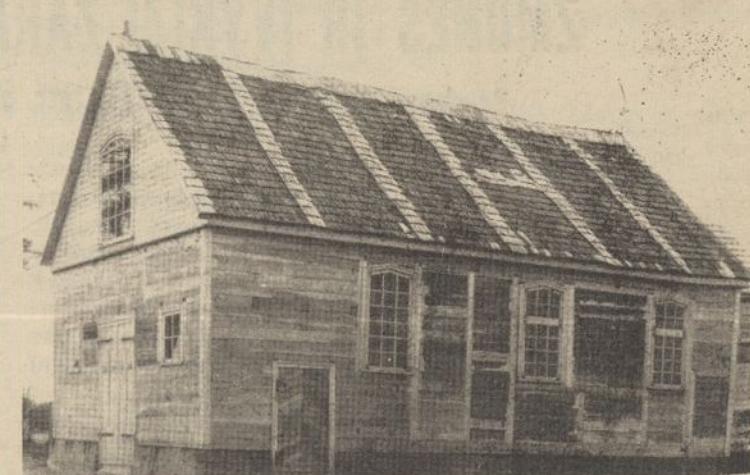
(Bus daugiau)

Paraginkit savo pažiūstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

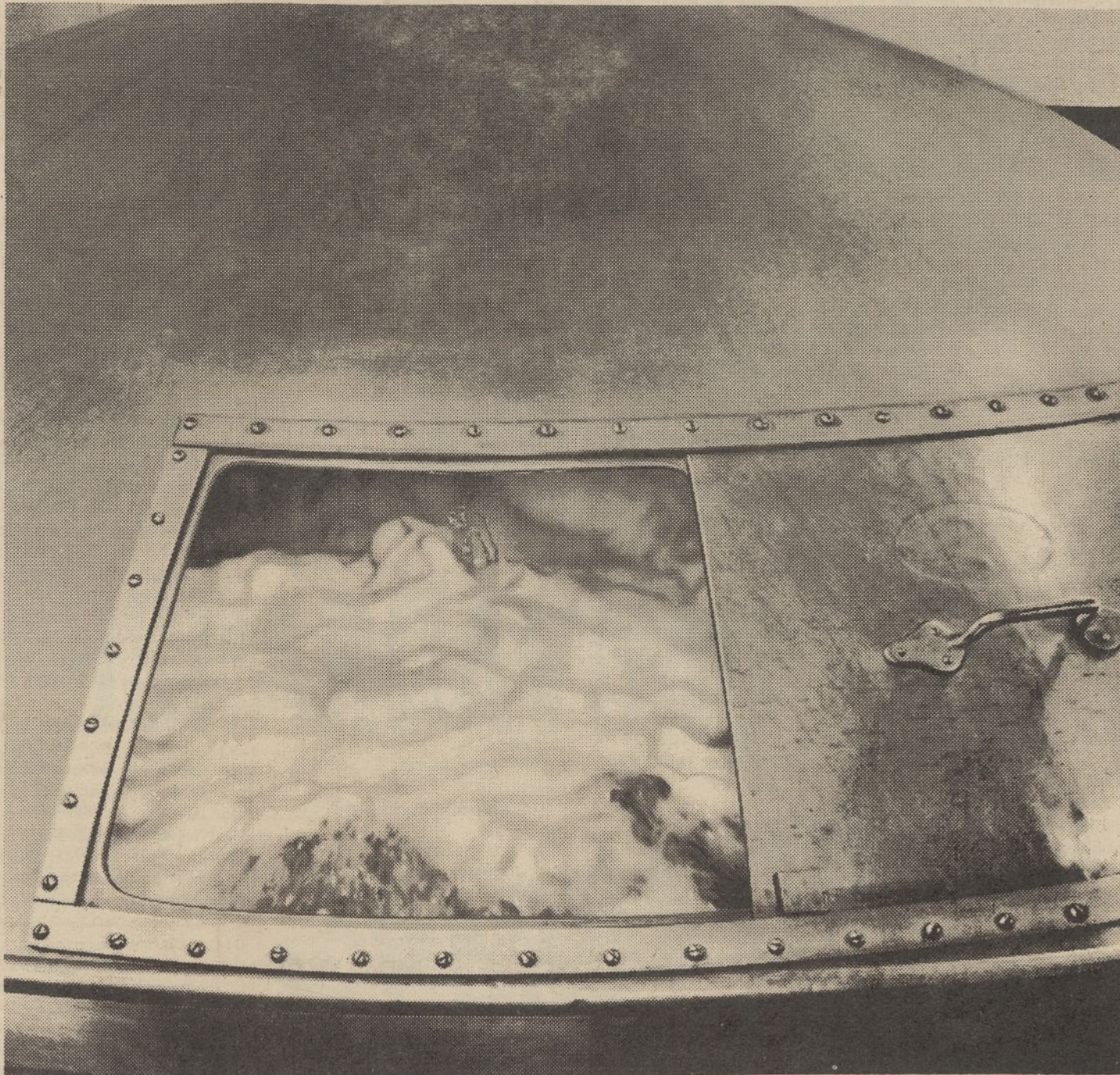
Seniau... ir dabar

Leckavos bažnyčia, Mažeikių apskrity, statyta dar kun. Antano Vienužinskio, karo metu sudegė. Jos vietoj tikintieji 1958 metais pasistatė naują, kuri toli gražu savo puošnumu nebeprilygsta pirmajai.

Kodėl POC alus skanesnis

The Pilsener Brewing Co., Cleveland, Ohio

JIS YRA KOŠIAMAS!

Aukšinis skonis, kuris padaro alų tokį gaivinantį, atsiranda kai būsimas alus susitinka su apyniais. Apyniai duoda tą nekasdieninį skonį, kuris numalšina troškulį geriau negu kas kitas. Bet apyniai yra jautrūs. Jie turi būti įvirti į alų su didžiausiu atsargumu.

Todėl mes košiame. "Košimas" yra aktyvus, švelnus, maišantis procesas. Jis duoda ge-

riausią skonį mūsų geriausių naudojamų apynių.

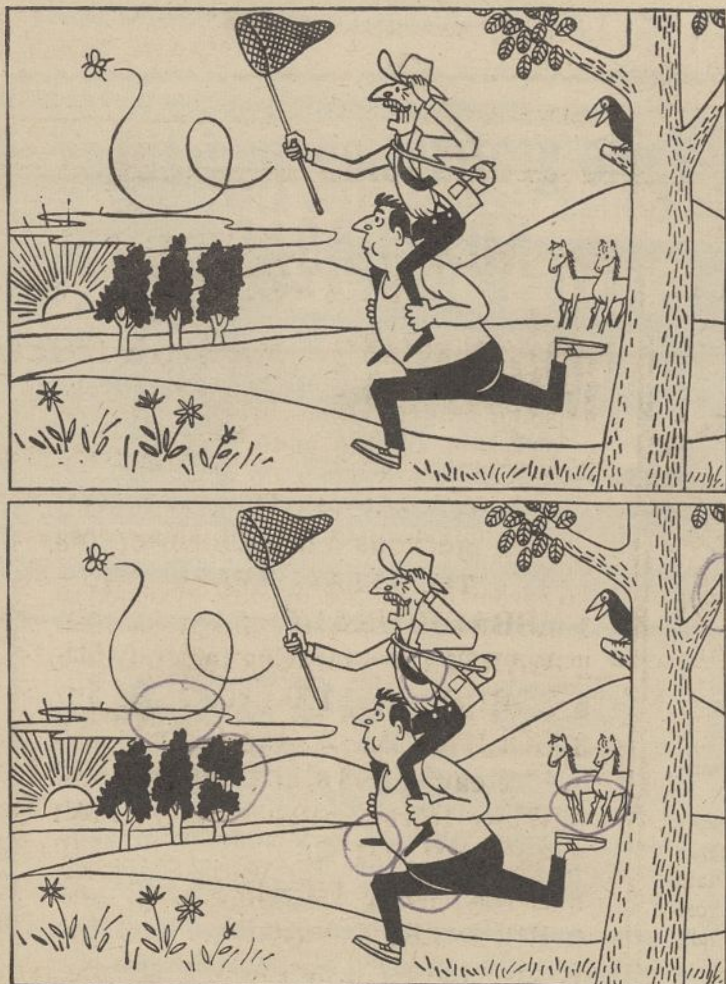
Technologija toli pažengė POC gamyboje, bet ne pertoli. Mes dar vis naudojame produktus, nerandamus jokioje laboratorijoje. Tradicija. Palikimas. Tikslas. Mūsų skanesnis už visus kitus. Mes didžiuojamės galėdami pasakyti, kad taip padarėme, POC yra skanesnis!

CLEVELANDO GARSUS PILSENER ALUS....!

POC

Raskite 7 skirtumus

Abu piešiniai atrodo panašūs. Bet taip nėra. Septyniuose vietose piešiniai yra skirtingi. Pabandykite atrasti. Kitame numery nurodysime skirtingumus.

Mokyt. V. Cibavičius sporto ir dainos šventės metu Chicagoje su K. Donelaičio lituanistinės mokyklos mokiniais atlieka programą.

V. Noreikos nuotrauka

ŽMONĖS IR ĮVYKIAI ZARASUOSE (2)

Raudonoji žvaigždė ant dr. Bukanto paminklo

RAUDONIEJI ŠEIMININKAUJA ZARASUOSE

Išibrovėlių paskirtas "prezidentas" Justas Paleckis, savo ruožtu, asmeniškai raštu, Zarasų burmistrui paskyrė savo pusbroį Vincą Paleckį. Jis, tik įkėlęs kojas į Zarasus, šaukė:

--Mano gyslose teka rusų kraujas. Mano motina rusė. Mano pusbrolis Justas Paleckis!.. Kai kas juokais tada paklausdavo:

--Tai gal nors tėvas lietuvių kraujo? --Nežinau, nežinau. Tėvas vedė Rusiją, kaip sakant, aš prieš laiką... Nemanau...

Darbininkai, Paleckio įsakyti, Zarasų miesto aikštėje pastatė didžiulę estradą. Rusaitės ir žydės, kas savaitę ją apipindavo naujais žalumynais. Sekmadieniais, kada žmonės išeidavo iš bažnyčios, o antradieniais, kada ūkininkai dar suvažiuodavo į turgi, rusai ir žydai visus suvarydavo prie estrados. Tarnautojai turėjo palikti darbą ir dalyvauti rengimuose mitinguose.

Paleckis, piauamos kiauulės žviegimu, iškeikdavo Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą. Išgarbinęs Maskvos partinius šventuosius, išreiškęs padėką raudonajai armijai už išvadavimą iš sąrašo skaitydavo buvusių Kauno žymesnių, pareigūnų pavardes. Reikalavo, kad minėti asmenys neverti žmogaus vardo, yra niekšai, yra buvę darbo žmonių engėjai, tad turi būti pakarti arba sušaudyti!.. Visad grąsė, kad jų sąrašus pasiųs draugui Stalinui, prašydamas mitingo nutarimus patvirtinti ir leisti įvykdyti mirties sprendimus.

--Kas prieš?.. Mirtina tyla. --Niekas -- reikią vienbalsiai.

Ir kas gi galėjo išsižioti. Ir kokia prasmė, buvo tai daryti, jei žinojai, kad už tavo nugaros ginkluoti šnipai ir budeliai. Tokie mitingai, vis su naujais sąrašais vyko virš mėnesio laiko. Greičiausia, kad per tą laiką tas Vincas Paleckis suminėjo visus Kauno pažįstamus, kurie kada nors jam buvo nepatike. Ir visus siūlė į mirtininkų eiles...

RAUDONJOI "ŽVAIGŽDĖ" ANT DR. BUKANTO PAMINKLO

Ar, V. Paleckis pats sugalvojo, ar kas tyčia paleido gaudus, esą, iš Kauno jau atsiunčia Dr. Bukanto biustą ir tuo bus užbaigtas pradėtas paminklas.

Einame su prieteliu Jonu pasivaikščioti ir pamatome V. Paleckį prie paminklo tarp rusaičių ir žydėlių, tvarkančių žalumynus. Sustojome ir kalbamės. Priešėga Paleckis:

--Draugai, Stalinas padovanojo savo biustą. Jau išsiųsta iš Maskvos. Greit komunistų didenybės bus ant paminklo...

Mano Jonas sujudo: --Tai kaip čia dabar, draugas Palecki? Juk čia Dr. Bukanto paminklas!..

--Nacionalistas, liaudies žmonių priešas! Velnio Bukantą. Mano gyslose rusų kraujas!..

--Tai gerai, kraujas labai geras, bet kokio kraujo Stalinas? Kare. Dr. Bukantas, kaip gydytojas, teikė pagalbą sužeistiems rusų kariams. Manau, ir tamstai kartu? -- spaudė Jonas.

--Nesvarbu, aš jį laikau lietuvių reikšmės, todėl jis komunisto priešas.

--Koks priešas? Po Pirmojo karo, kai komunistai buvo Zarasuose, Dr. Bukantas taip pat ne danguje gyveno. Galėjo jį tada po velėną pakišti, bet nebuvo už ką. Kam vogti svetimą? -- jau įvyko Jonas.

--Tegul jau jūs tas daktaras bus ir geras, bet šitą paminklą pastatė lietuviškieji Zarasų nacionalistai. Dabar paminklas mano ir darau ką noriu, o tu čia savo liežuviu nekaišioki! Nusišuko ir nuėjo.

Per dvi dienas vaizdas pasikeitė. Nuo paminklo viršaus žemyn ėjo keliolika žalumynų pygnių, nūtiestų toliau nuo paminklo pagrindo ir virvių galais įtvirtintų į žemę. Prie pygnių ėjo elektros laidai su prijungtomis spalvotomis lemputėmis. Paminklo šonai aplipyti Maskvos didikų portretais. Šūkiai: "Mirtis Lietuvos reaktorieriams!.. Dekojame už išlaisvinimą raudonajai armijai!.."

Iš savo įstaigos išbėga vienaplaukis Paleckis.

--Kur skubi, draugas burmistrė?

--Neklausk, nelaimė atsitiko... Maskvos geležinkelio stotyje darbininkai, per neatsargumą, išmetė dėžę ir tėvo Stalino biustas sudužo. Reikės palaukti, kol kita gausim.

Ant išniekinto Dr. Bukanto paminklo iškilo raudona penkiakampė žvaigždė, išplauta iš faneros, viduryje su kūju ir piau-tuvu...

1944 m. birželio antroje pusėje vėl apsigyvenau Zarasuose. Alejoje, ant suoloio, prieš paminklą sėdėjo aštuonių dešimty metų rusas. Prisėdau ir aš. Senis nepažino manęs ir jam nerūpėjo pažinti. Bet sulaukęs kaimyno prašneko: --Paminklas be galvos... Geras buvo žmogus Dr. Bukantas, pažinau gerai. Daug išgelbėjo gyvybių ir pats užsikrėtęs mirė. Kiek buvo ligų po Pirmojo pasaulinio karo, baisių prisiminti. --Tai va, sakau, vokiečiai galėjo čia užkelti Hitlerį, o dabar, kaip be ragų karvė...

Senis nusišypsojo ir pradėjo: --Burmistras Paleckis norėjo Staliną užkelti. Mano draugas buvo nulipdęs. Sakė, labai gerai nusisekė, bet sudužo. Ir paskui tik raudoną žvaigždę užkėlė.

--Nė, dabar, galvoju, -- tai Maskvos stotyje sudužo, tai čia sudužo...

Seniui smalsumo nerodžiau. Sužinojau, kad Stalino biusto "skulptorius" gyvena vienas, laisvai vargingai. Jaunieji išbėgo su nenugalima raudonąja armija.

Kooperatyve iš Buroko išprašiau puslonį degtinės. Gavau duonos, atploviau brizą lašinių. Ir nuėjau pasikalbėti.

Kieme sėdėjo žmogysta, įžėlęs ilgoje, žiloje barzdoje. Plaukai uždrėbė ant marškinių kelnėrių. Kalbėjomės rusiškai.

Iš tarbelės išsiėmė ką buvau atsinešęs.

--Geras žmogau, tai man čia viskas?.. Dievas tau atlygins...

--Pasitiprink, gal ir nedažnai svečiai užteina?

--Retai. Kam aš dabar reikalingas. Kai jau buvo, net šventuosius savo rankomis čiupinėju, o kai, va, pasenau, ir jie manęs nebeprasidžiaukia...

Atrėkiau duonos, atploviau lašinių. Į šalia buvusią skardinę lė gerimui, įpyliau degtinės. Seniui gardžiuojantis paklausiau: mano ir darau ką noriu, o tu čia savo liežuviu nekaišioki! Nusišuko ir nuėjo.

--Taigi, caro laikais, remontavo Zarasų cerkvę. Ir kai zakrastijonas, tušindamas cerkvę, nešė šventąjį Luką, išsprudo iš ranko ir sudaužė Lukui galvą. Batiuška būtų atleides iš pareigų, jei būtų sužinojęs. Atnešė pas mane švento Luko liemenį ir aš prilipdžiau galvą. Kai po cerkvės remonto, visas, gerai išplautas statulas sunėšė cerkvėn į savo vietas, batiuška apžiūrėjęs pasakė:

--Visi šventieji tokie patys, paniūrę ir nerodo dėl atremontuoto Dievo namo džiaugsmo. Tik šventas Lukas ir jaunesnis ir linksmesnis...

Zakrastijonui liepė šventą Luką perkelti į švento Povilo vietą.

--O daugiau neteko nulipdyti šventųjų? -- pasiteiravau.

--Esu pataisęs Užpalių ir Utenos cerkvioms. Lipdžiau ir gražius puodus gėlėmis, statulėles, bet tai nenuvo mano gyvenimo pagrindinis amatas. Užsiėmiau meistryste.

--Girdėjau, Stalinas gerai buvo pasisekęs?

Padėjo užkandį ant suoliuko ir pats atsikėlęs pakvietė į daržinę. Pasikelęs iki lubų kopėčiomis numetė kerėplą, apraizgytą vielomis. Daugelyje vietų buvo gipso likučiai.

--Buvo lyg gyvas Stalinas... Neveltui draugas Paleckis, kai buvo baigtas, iš džiaugsmo pabučavo Stalinui į pakaušį.

--Tai kam gi Paleckius prireikė tokio didelio Stalino?

--Ant Dr. Bukanto paminklo, atvežė iš siuvyklos čiucelą, ir dar su galva. Medžio dalį priploviau iki krūtinės. Vargu turėjau, reikėjo pailginti kaklą.

Visą apipyniau vielomis. Iš ligininės atvežė gipso. Per dvi dienas ir naktis, be poilsio, užbaigiau. Už darbą gavau: naują palatą, dvi dideles odas batams, daug padų. Sakė, kad lipdžiau Staliną, neturiu niekam sakyti. Jei nepaklausysiu, tik mano barzda liksianti... Tylėjau... Dabar draugo burmistras nėra, o be to, juk tamsta ir taip žinojai.

--Tai kodėl dabar Stalinas ne ant Dr. Bukanto paminklo, o čia, daržinėje, sudaužytas?

TOSE IŠKILMĖSE DRAUGE EINANT JAUČIAU IR KRITUSIUS LAISVĖS KOVŲ DRAUGUS...

Alb. Valentinas

Nuo liepos 30 d. iki rugpiūčio 6 d. vyko Lietuvių Fronto Bičiulių studijų savaitė, prėjusi darbingerio ir pakilioje nuotalkoje. Stovykloje dalyvavo virš šimto frontininkų. Jie įvyko Union Pier, Mich., Karaičių vasarvietėje Gintaras, ant aukšto Michigano kranto, žalumynų ir šimtamečių medžių pavėsyje.

Paskaitos ir diskusijos kurias moderavo dr. J. Girnius, vyko romantiškoje "Apvalių rastų" troboje, primenančioje indėnų laikų pilaitę. Savaitė stovykloje praėjo mūsų tautos rezistencijos dvidešimtmečio sukakties ženkle. Apie tai visą laiką buvo kalbama, diskutuojama ir mokamasi iš praeities.

Nuostabus ir savotiškai įdomus dalykas buvo tai, kad prieš stovyklai prasidedant oras buvo puikiausias. Saulė, giedra ir karštis klaidžiojo Michigano pakrantėmis. Bet jau tą sekmadienio piepietę, kai frontininkai ėmė rinktis iš visų šalių, dangus irgi ėmė niuktis, rūstauti ir murtėti... Rinkosi tamsūs ir rūstūs debesys, Michigano ežero tolybėse ėmė blykščioti ugnys ir dusliai griauti galingoji dangaus artilerija...

Apie vidurnaktį priartėjo tikra "sūdna diena", dangus maišėsi su žeme, siaurė neperstojamos žaibų ugnys, trenksmingi perkūnai griaudė visose keturiose šalyse, iš dangaus pylė neregėtas lietus, o Michiganas baubė taip žiurpiai, tarytum siaustų visos peklos galybės. Frontininkai tą naktį nesudėjo akių.

Ir taip, su nežymiomis, atmainomis visą apvalią savaitę: lietus, Perkūno gązdinimai, žaibų ugnys... O už vislabiau siautėjimais sukilidavo naktimis, kad stovyklininkai negalėtų miegoti. Stovykloje ėmė sklisti spėlionės ir kalbos, jog pats dangus tyčiomis keršija, gązdina ir neduoda frontininkams ramybės nė naktimis už nepaklusnumą rikuo-jantiems veiksniams... O kiti visai drąsiai ir atvirai sakė: --Aiškiai Vlikas bus papirkęs dangaus galybes, idant kerštautų...

Penktadienį, rugpiūčio 4 d. stovykloje buvo švenčiama Parti-

--O, neklausk! Gerai, kad ko gero, užmokėsčio neatsimė.

Prieš pat aušrą sunkvežimiu atvažiavo draugas burmistras su šoferiu. Kaip buvo liepta iš anksto, padariau naują lentų dėžę. Burmistras buvo užrašęs Maskvos ir Zarasų adresus. Aplipino popieriais ir vėl juos nuplėšė. Tik žymės liko, kad būta popierio. Dėžę truputį apipurvinom. Kaip buvo liepta, įvyniojau į popieriaus, apkašiojau drožlėmis. Įpakavimas aiškiai liudijo, kad siunta yra iš labai toli atsiųsta.

Iš daržinės dėžę nešė burmistras ir šoferis. Aš ir šiandien nežinau, ar šoferis žinojo, kad neša Staliną, bet einant pro vartus užkliuvo, ir dėžė krito ant šaligatvio, Stalinas sudužo...

Draugas Paleckis ilgai sėdėjo ant dėžės be žado. Atsigavęs nesėdėjo į mašiną, o pėsčias išėjo.

Dar pusvalandį pabuvęs pas tą "skulptorių", grįžau į namus daugiau sužinojęs. Ir už šoferio sveikatą išgėriau stiliuką.

Dr. Bukanto gimnazijos auklėtiniai, tėvynės meilės vedini ūkininkaičiai, darbininkai ir tarnautojai, su neapsakoma širdgėla išgyveno antrą kartą artėjančio raudono siaubo slinkimą į Lietuvą.

1944 m. liepos 12 d. bolševikinių tankų buvo perkirstas Zarasai - Utena plentas. Zarasų miestas, lyg išmiręs, nei vieno gyvo žmogaus. Šaltupės gatvė, Zarasų krašto kovotojai, kilometriniėje voroje, judėjo Imbrado link.

1944 m. liepos 29 d. zarasiškiai kovotojai, bendrame susirinkime su žemaičių kovotojais, sutarė bendrą, kovos planą. Viekšniuose gimė Tėvynės Apsaugos Rinktinė, išaugusi į tris kovotojų pulkus.

ziano diena. Tai buvo pati mistiškiausia diena. Iš ryto įvyko pamaldos New Buffalo miestelio katalikų bažnyčioje. Salėje vyko pokalbiai apie 1941 metų lietuvių tautos visuotinę sukilimą, jo reikšmę ir pasėkas. Vakare jau gerokai pritemus, prasidėjo gedulinga procesija prie Partizano kapo. Savaitgalį į šią vietą buvo suvažiavę daug chigagiečių, susirinko visi Union Piere vasarąjį lietuvių.

"Apvalių Rastų" salėje, prie įmituoto altoriaus, papuošto gėlėmis, tautinė vėliava ir lietuviška koplytėlė, kun. Kirkilas atkėlė maldas už žuvusius Lietuvos partizanus. Ir taip liūdnai nuskambėjo paskutinieji maldos žodžiai:

--Tegul ilsisi ramybėje ir amžinoji šviesa tegul šviečia jiems...

--Amen, -- tyliai atsakė minia.

Apie keturi šimtai procesijos dalyvių susirikiavo po tris ir, giedodami Mariją, Mariją, sudegančiomis žvakutėmis rankose, tyliai žingsniais išėjo pro Gintaro vasarvietės vartus į pagrindinę kurorto gatvę. Tyli šešėlių ir šviesų eiseną, gaudžios giesmės lydimą, sudarė begaliniai mistišką vaizdą... Sustojė važia-vusios mašinos, subėgo visi vasarotojai ir negalėjo suprasti, kas čia darosi...?

Paėjus apie bloką, procesija pro kitus vartus vėl įsuko stovyklon ir lėtai žingsniais artinosi prie Partizano kapo, giedodama mistiškąją giesmę: "Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė... todėl nesibijosime kad ir žemė drebėtų ir kalnai griūtų į marių gilybes..."

Aš, rodos, jaučiau šalia einant kritusius laisvės kovų draugus. Prisikėlė iš kapų Aleksoto tilto gynėjai, Panemunės kovotojai, prisikėlė jie visi, iš visos Lietuvos kampelių kapų, ir tylūs jie eina šalia mūsų... Rodos, matau

tarpe mūsų tyliais žingsniais žengiančius keturiasdešimtis penktųjų, šeštųjų... metų didvyrius. Jie purvini, suvargę, ilgai nesiskutę... Ant pečių kulkosvaidžiai ir automatai, už batų aulų granatos... Jų veidai akmenų šaltumo, jie nežinojo kas yra baimė, o iš akių tryksta tik Tėvynės laisvės ilgesys... Jie šį vakarą prisikėlė iš nežinomų kapų Lietuvos miškuose, raistuose, gražuosiuose laukeliuose ir Dubysos pakalnėse... Jie atėjo pas mus dalyvauti kartu prie savo kapo, nes jiems jau nebėra daugiau geležinių uždangų. Jienebepalieka pėdsakų stropiai suartose pasienio dirvose, jų nebemato sargybų šunys ir jie eina vandenynų bangų paviršiumi greičiau negu mintys...

Ir jie eina dabar kartu su mumis ir gieda gaudingai kartu su mumis: -- Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė, todėl nesibijosime...

O granatos užu batų aulų...

Ant aukšto Michigano ežero kranto, ant natūralaus kalnelio, milžiniško dvistubrio ažuolo pavėsyje, stovi medinis kryžius, jau apaugęs žaliais vijokliais. Partizano kapas skęsta gražiausiose gėlėse. Procesija, su žvakutėmis rankose, apsupa kapą. Buvęs sukilimo meto Laikinosios Lietuvos vyriausybės ministro pirmininko pavaduotojas prof. J. Brazaitis prabilsta prie kapo šiais žodžiais:

--Vaizdas nuo šio kalnelio mums gyvai primena žvilgsnį nuo Birutės kalno į mūsų mieląją Baltijos jūrą... Tat, ir nuklystame visi šį vakarą savo mintyse į brangiąją savo Tėvynę, į gimtuosius laukelius...

Minia, visi kaip vienas, dainuoja Lietuvos partizanų dainas. O vakaras toks tylus ir ramus, it kūdikio sąžinė. Nustojo smarkiai visi dangaus prajovai. Net nedrįsta užgesyti nė vienos žvakutės... Perdaug jau šventas yra šis vakaras!

Bendras Gelgaidiško vaizdas šią žiemą.

Vaiko gražiausios nuotraukos KONKURSA

Dirva skelbia vaiko gražiausios nuotraukos konkursą.

Konkurse gali dalyvauti visi lietuviai, prisijusdami nuotrauką lietuvių kilmės berniuko ar mergaitės, ne vyresnį kaip 10 metų amžiaus. Nuotrauka turi būti nemažesnė kaip atvirutės formato dydžio, nespaltvota, portretinė ar veiksminė, bet joje neturi būti daugiau asmenų, kaip vienas vaikas. Prie nuotraukos turi būti pridėti duomenys: vaiko vardas ir pavardė, amžius, gyvenamoji vieta ir fotografavusiojo pavardė ir adresas. Konkursan nepriimamos svetimačių fotografų darytos nuotraukos.

Nuotraukos siunčiamos iki 1961 m. lapkričio 1 d. Dirvos redakcijai, 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio, pažymint, kad jos skirtos konkursui. Jos bus numeruojamos pagal gavimo eilę ir spausdinamos Dirvoje. Pasibaigus konkursui, gražiausias tris nuotraukas išrenka Dirvos redakcija, pasikvietusi du specialistus fotografus. Ir už gražiausias nuotraukas, jų autoriams, paskiria tris pinigines premijas: \$25.00, \$15.00 ir \$10.00.

Prašome nuotraukas siųsti tuoj pat, kad jų perdaug nesusirinktų konkurso pabaigoje.

DIRVA

Praeitą šeštadienį Clevelande muz. Alfonsas ir Ona Mikulskiai atšventė 25 metų vedybinę sukaktį. Nuotraukoje sukaktuvininkai tarp draugų prie Naujosios parapijos bažnyčios.

V. Pliodžinko nuotrauka

Kun. Angelaitis palaimino Alfonsą ir Oną Mikulskius, švenčiančius 25 metų vedybinę sukaktį.

V. Pliodžinko nuotrauka

VANDENTEKIS IR ŠILDYMAS IVEDIMAS IR PATAISYMAS

Vandenių ir pečių šildymas, vonios kambarių įrengimas. Pristatymas į jūsų namus ar pilnas įrengimas.

Nelaimėi atsitikus skubus pataisymas. Nemokamas numatomų darbų įkainavimas.

Mes esame pertvarkę šildymą Dirvoje, atlikę nemažai patarnavimų lietuviams ir mūsų darbu visi patenkinti.

W. F. HANN & SONS CO.

15533 EUCLID AVE.

MU 1-4200

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN **4%** SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

SAVE BY MAIL POSTAGE PAID BOTH WAYS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

iš Toronto. Jautriai padėkojo sukaktuvininkas, A. Mikulskis, prisimines nuėjusių dienų kelius ir tėvynės ilgesį.

Be clevelandiškių ir jau minėtų svečių, buvo matyti skulpt. Ramojus Mazoliauskas iš Chicagos, atvežęs gražią skulptūrą, Jonas Rinkūnas su ponia iš E. Chicagos, p. Simanavičius iš Toronto, giminės iš Detroito ir kitur.

Sukaktuvių turtingas vaisės labai pagyveno gražios čiurlioniečių dainos.

• Ramonos Jasukynaitės ir Kęstučio Gaidžiūno jungtuvės įvyksta šį šeštadienį, rugpiūčio 19 d. Naujosios parapijos bažnyčioje, 9 val. ryto. Vaisės naujoje parapijos salėje 6:30 val. vakaro.

• Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyrius š. m. rugpiūčio 27 d. inž. A. Nasvyčio rezidencijoje — 10823 Magnolia Dr. rengia vasaros pobūvį.

Bus trumpa programa: Juliaus Smetonos žodis: Ideologinių organizacijų prasmė tremtyje.

Meninę programos dalį išpildys solistė J. Daugėlienė.

Pobūvio pradžia 3 val. po pietų, programos pradžia 5 val. po pietų. Jaunimui įėjimas laisvas, suaugusieji aukoa po \$1.00. Veiks bufetas.

Pasitaikęs blogas oras pobūvio nesutrukdys: pakankamai vietos patalpose.

Kviečiame atsilankyti skyriaus narius su šeimomis ir visus geros valios lietuvius pabendrauti draugiškoje nuotaikoje.

Stroh's Brewery Co., kuri pastoviai skelbiai Dirvoje, paskyrė savo laboratorijų nauju vedėju Philip E. Dakin. Jis užima neseniai mirusio vedėjo Dr. G. C. Harris vietą.

Naujas vedėjas P. E. Dakin turi alaus gamyboje daugelio metų patyrimą, dirbęs dideliuose alaus fabrikuose kaip chemikas.

• Rimutė ir Donatas Nasvyčiai rugpiūčio 6 d. susilaukė dukters Audronės-Rimos. Džiaugiasi savo anūke Izabelė ir Antanas Jonaičiai.

• Pranas ir Eugenija Joga, gyvenę Akrone, rugpiūčio 12 d. susilaukė sūnaus.

• J. P. Palukaitis susirgęs ne nuo rugpiūčio 16, bet nuo rugpiūčio 9 d., kaip klaidingai buvo pranešta praėjusiam Dirvos numeryje.

• Išnuomojami kambariai su baldais, Eddy Rd. Skambinti telefonu UL 1-8617 nuo 5 val. vak.

• Kviečiame į BALF gegužinę. Rugpiūčio mėn. 20 d., Neuros ūkyje, BALFas rengia gegužinę. Atvyksta kun. L. Jankus, BALFo reikalų vedėjas. Sekmadienį per lietuviškas pamaldas, šv. Jurgio parapijos bažnyčioje sakys pamokslą ir dalyvaus gegužinėje. Pradžiai 1 val. po pietų. Vaikams ir jaunuoliams įėjimas nemokamas.

Visus maloniai kviečiame dalyvauti gegužinėje ir tuo paremti BALFą.

Vykti į gegužinę 25 West Street iki Brunswick 303 Road. Čia sukti į dešinę ir važiuoti iki 38 Road (pirmas kelias dešinėje) ir juo važiuoti iki gegužinės. Bus nurodyti ženklai į gegužinę.

• XI-sies š. Amerikos Lietuvių Sportinės Žaidynės, kurios yra perkeltos iš Bostono į Clevelandą įvyks rugpiūčio 26-27 d.

Žaidynių programa apims lengvąją atletiką, plaukymą, lauko tenisą ir futbolą (soccer).

• Į XI Lietuvių sporto žaidynes, rugpiūčio 26-27 d., atvykstantiems sportininkams reikalinga parūpinti nakvynių. Galintieji priimti prašomi pranešti telefonu Jokubaičiams MU 1-9143, Vodopalams Libertu 1-4623 ir Besperaitytėms MU 1-2919.

Nakvyne bus aprūpinami tik priauglio klasių sportininkai. Atvykusių sąrašai bus turimi po rugpiūčio 22 dienos.

Clevelandiečiai lietuvių prašomi neatsisakyti priklausti sportininkus.

EAGLE STAMPS

the **MAY** co's **NOW 3** BASEMENT stores

Downtown - Public Square Cedar Center - Ridge & Ridgewood Drive

Dabar vyksta!

VIENAS IŠ DIDŽIAUSIŲ VERTYBES DUODANČIŲ ĮVYKIŲ
MŪSŲ ISTORIJOJE!

IŠPARDAVIMŲ

IŠPARDAVIMAS

Šimtai įvairiausių prekių, sutaupančių pinigų, trijų mūsų krautuvių rūsiuose! Pirkit kiekvienam skyriuje!

Štai ir yra! Išpardavimas, kurio jūs laukėte! Proga, kuria jūs norėjote sutaupyti perkant tuos "grįžimo į kant daug reikalingų dalykų jūsų namams... ir dovanoms dabar ir ateityje. Atvykite anksti... pasinaudodami dideliu pasirinkimu ir žemomis, žemomis išpardavimo kainomis kiekvienam skyriuje mūsų 3 vertybes, duodančios Rūsio krautuvėse. Pirkite kiekvienam skyriuje ir ieškokite Išpardavimų Išpardavimo iškabų, kurios nusakos milžiniškas sutaupas!

Atsiminkite! Mūsų Rūsio krautuvės atidaros pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais... Ir... Eagle Stamps taip pat dar dadedą prie jūsų sutaupų!

DIRVA

Nr. 94

1961 m. rugpiučio 16 d.

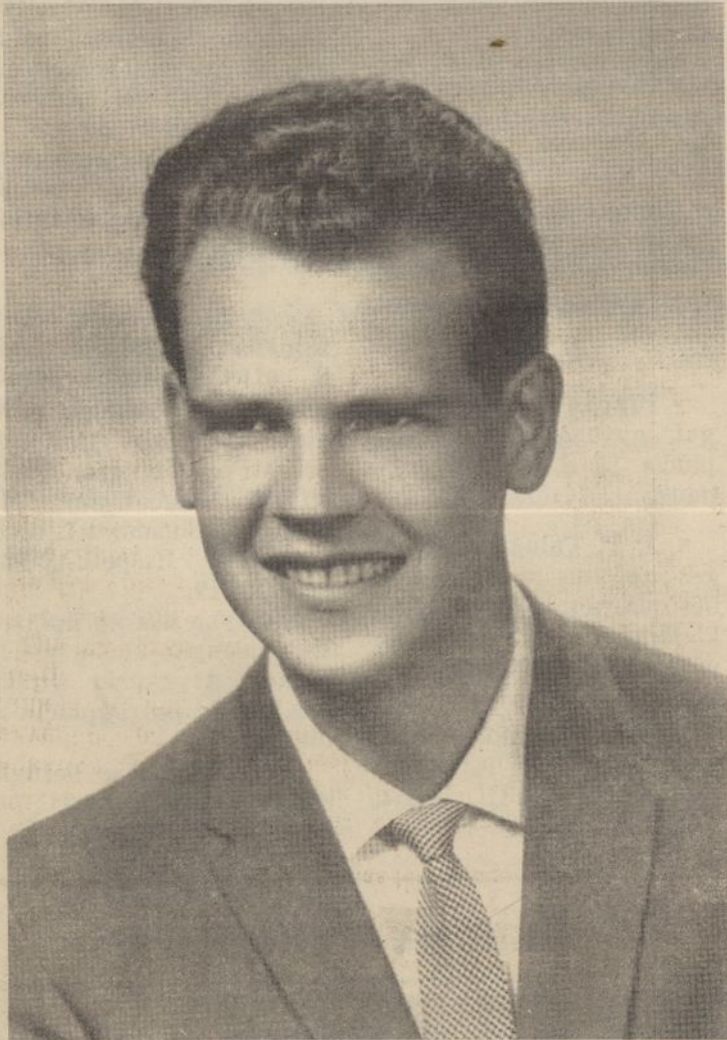
KAS IR KUR?

• Komitetas prof. Steponui Kairiui (J. Kaminskui) remti įsikūrę Chicagoje šių metų pradžioje. Pirmininku buvo išrinktas agr. J. Ber-tašius, išdininku prof. S. Dirmantas, sekr. H. Juknai-tis, nariais likosi: Dr. P.

Grigaitis, Dr. K. Šidlauskas, Dr. V. Šimaitis, L. Šmulkš-tys, prof. B. Vitkus.

Komitetas išleido atsi-šaukimą į visuomenę, kvies-damas paremti aukomis garbingąjį Vasario 16 d. akto signatarą ir žymų lie-tuvių visuomenės veikėją jo gilioje senatvėje ir sunkio-sė ligose. Paskiriems veikė-

Vytautas Martinkus - jaunas lietuvis architektas

Arch. Vytautas Martinkus

Džiugu, kad mūsų lietu-viškasis jaunimas siekia aukštojo mokslo, stengiasi gyvenime pasidaryti sava-rankus ir užsitikrinti sau ateitį.

Žinoma, pasitaiko vienas kitas iš jaunimo, kuris gal-voja tik apie šiandieną, "gerą laiką", o ateity — "kaip Dievas duos..." Bet dauguma yra ryžtingi ir vi-somis jėgomis iriasi pir-myn.

Vienas iš tokių ryžtingų, gabių ir patriotiškai nusi-teikusių jaunuolių yra ar-chitektas Vytautas Martin-kus, chicagietis, šiais me-tais sėkmingai baigęs archi-tektūros ir urbanistikos mokslus Illinois Institute of Technology, Bachelor of Science laipsniu. Vytautas savo profesorių buvo myli-mas, kaip gabus ir ryžtin-gas studentas. Keli jo ar-

chitektūros projektai jau buvo paskelbti viename Eu-ropoje leidžiamame archi-tektūros žurnale. Dabar jis talkina buvusiam savo pro-fesoriui.

Vytautas Martinkus yra gimęs Telšiuose. Nors ir mažai tepisimena savo gimtajį kraštą, bet visur ir visada didžiuojasi savo že-maitiška kilme, drąsiai tvir-tindamas: — "žemaičiu gi-miau, žemaičiu ir būsiu..." Tikriausiai tą dvasinę stip-rybę jis paveldėjo iš savo tėvelių žemaičių — Simo ir Salomėjos Martinkų.

Vytautas yra pasiryžęs vėl grįžti į tą patį univer-sitetą ir siekti aukštesnio laipsnio architektūroje, spe-cializuodamasis rezidenci-nių namų projektavime bei jų įjungime rezidencinėse kolonijose.

Alb. V.

Brangiam tėveliui JUOZUI DABRILAI ne-senai Lietuvoje mirus, jojo sūnui

DIPL. INŽ. VYTAUTUI JERONIMUI DABRILAI

nuoširdžią užuojautą reiškia

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Bostono Skyriaus valdyba ir nariai

A. A.

INŽ. ROMUI JANUŠAUSKUI

mirus, jo žmonai JŪRAI, jos tėvams ADAI ir PIJUI švelniams, bei kitiems giminėms, gilią užuojautą reiškia

Alksniniai

Į FILISTERIŲ SUVAŽIAVIMĄ!

Š. m. rugsėjo 2 d. (šeštadienį) 2 val. p. p., Korp! Neo-Lithuania studentų vasaros stovykloje,

ŠAUKIAME SUVAŽIAVIMĄ,

į kurį kviečiame: visus Korp! Neo-Lithuania ir Korp! Filiae Lithuaniae, nepriklausomos Lietuvos meto, filisterius ir seniorus bei dabar užsieniuose baigusius aukštąjį mokslą seniorus;

visus filisterius šių broliškų Korporacijų: Jaunoji Lietuva (Žemės ūkio Akademijos), Hercus Monte (Klaipėdos), Geležinis Vilkas (Vilniaus) ir Viltis (Vokietijos).

Suvažiavimo vieta ir adresas:

Lithuanian Coed College Group
Camp Yawaca
4677 Alliance Road — R. D. 6
Ravenna, Ohio
Tel. OL 4-2901 (per Lake Milton).

Suvažiavimo programa:

1. Suvažiavimo atidarymas,
2. Prezidiumo sudarymas,
3. Filisterių Sąjungos klausimas,
4. Korp! Neo-Lithuania jubiliejiniai metai,
5. Kiti reikalai ir sumanymai.

Suvažiavusiųjų registracija: tą pačią dieną nub 10 val. ryto.

Korp! Neo-Lithuania
Filisterių Organizacinė Komisija

jams buvo išsiuntinėti au-kų lapai. Netrukus pinigai ėmė plaukti ir prof. S. Kai-rys buvo gražiai mūsų vi-suomenės paremtas, jo gy-venimo sąlygos senelių glo-bos namuose žymiai page-rintos. Tačiau iki šiol prof. S. Kairys galutinai nepa-sveiko ir reikalingas toli-mesnės visuomenės para-mos. Komitetas kviečia vi-sus, kas tik gali, ir toliau savo aukomis paremti prof. S. Kairį ir tuoj pat grąžinti aukų lapus. Aukos išdin-ko pakvituojamos. Šiam va-jui pasibaigus, apyskaita bus patikrinta Liet. Bend-ruomenės Kontrolės Komi-sijos ir spaudoje paskelbta. Pinigus ir aukų lapus siųs-ti išdininkui prof. S. Dir-mantui — 4241 So. Maple-wood Ave., Chicago 32, Ill., U.S.A.

• V. Akelis, iš Venezuelos, mokėdamas už Dirvą at-siuntė \$5.00 auką.

LAKE HOTEL, ASBURY PARK, N. J.

Atostogaujantieji ir sa-vaitgaliai atvykę svečiai turėjo progos ne tik atsi-gaivinti šiltose Atlanto ban-gose, bet ir pasiklausyti gražios programos. LAKE HOTEL buvo suruoštas gražus koncertas. Smuiki-ninkas Teodoras Katzas pa-grojo Larghetto — Hande-lio Menueta — Mozarto, Ci-ciliana — Paradizo ir bisui Meilės skausmą — Kreisle-rio. Smuikininko Katzo anū-kė Rabin, 7 m. padainavo amerikonišką dainelę. Liu-das Stukas gražiai skam-bančiu baritonu, nuotaikin-gai padainavo: With a Song ir My Heart, Lietuvos lau-kai Salomėjos Čerienės-Mulks ir Sugrįški į Sorento — De Curtis. Programai gražiai vadovavo ir solis-tams akompanavo Alg. Ka-čanauskas.

Svečių buvo net ir iš to-limos Californijos bei Chi-cagos. Lietuvių Dienų lei-dėjas A. Skirius su žmona dainininke ir dukrele bale-rina, iš Los Angeles, Vyties redaktorė L. Kaselytė iš Chicagos, Vienybės redak-torius J. Tyšliava su sūnum foto reporteriu iš New Yor-ko, VLIKo pirm. Dr. A. Tri-makas su ponja, muz. J. Ci-žauskas, Lietuvos Atsimi-nimų radijo direktorius J. Stukas, Dr. Norkienė su vy-ru, Dr. Petrauskas su po-nia, Dr. Starkus, pulk. Ba-nys, jet lėktuvų pilotas leit. J. Monkevičius su ponja, Lengvenis su ponja iš Ne-warko, N. J. ir daugelis ki-tų.

• Prof. Z. Ivinskis, iš Ro-mos, atvyksta į JAV daly-vauti Lietuvių Katalikų Mokslų Akademijos suva-žiavime. Jo kelionę apmoka prel. P. Juras. Tuo laiku taip pat susirenka ir iš ki-tur katalikai mokslininkai, kurių keliones taip pat fi-nansuoja jiems surasti me-cenatai.

• Sportinių žaidynių proga Lietuvių Atletų Klubas or-ganizuoja ekskursiją auto-busu iš New Yorko į Clevelandą. Išvyksime rugpiučio 25 d. (penktadienis) 8 val. vak. nuo Lietuvių Atletų Klubu patalpų, 1332 Halsey St., Brooklyn, N. Y. ir grį-šime rugpiučio 28 d. (pir-madienis) apie 6 val. ryto. Kelionės kaina į abi puses \$20.00.

Norintieji prisidėti prie ekskursijos registruoja s i bei informuojasi pas J. Kepenį, telefonu VA 1-3247. Dar yra laisvų vietų, todėl nedelskime.

• Stepono ir Valentino Minkų radijo programa Naujojoje Anglijoje nuo rugpiučio 20 d. bus girdima kas sekmadienį nuo 1 val. iki 1:30 val. iš WLYN sto-ties, banga 1360.

• Antanas ir Bronė Skiriai, Lietuvių Dienų leidėjai iš Los Angeles, su šeima rug-piučio 14 d. lankėsi Clevelande, apžiūrėjo Dirvą ir kitas lietuviškas įstaigas bei asmenis. Visiems Dir-vos skaitytojams prašė per-duoti geriausius sveikini-mus ir linkėjimus.

TORONTO

Toronto. Hamiltono ir ki-tų vietovių skautai ir skau-tės rugpiučio 13 d. pradėjo stovyklavimą New Wasago-jie prie Georgian įlankos.

Lietuvių grupė vakarinėj miesto dalyje ir pagrindi-nėje prekybos gatvėje nu-pirko didžiulį pastatą, kurį galima daug kam panaudo-ti, tačiau prieš tai reikia atlikti kai kuriuos reikia-mus patvarkymus ir remon-to darbus. Visa tam reika-linga didesnė talka. Tuo reikalu rugpiučio 9 d. įvyko besidominčių įvairiais vers-lais lietuvių susirinkimas, kuriame buvo iškelta daug gražių sumanymų ir pasiū-lymų namų eksplotavimo reikalu.

Paraginkit savo pa-žįstamus užsiprenu-meruoti D I R V Ą.

VAIKO GRAŽIAUSIOS NUOTRAUKOS KONKURSA

KONKURSINĖ NUOTRAUKA Nr. 18. Vytautas Starinskas, 4 metų amž., iš Dorchester, Mass. Nuotrauka Beatričės Kerbelienės.

KONKURSINĖ NUOTRAUKA Nr. 19. Rita Karlovė, pusantrų metų amž., iš Niles, Ill. Nuotrauka A. Karlovės.

KONKURSINĖ NUOTRAUKA Nr. 20. Gintaras Prišmantas, 2 metų amž., iš Los Angeles, Calif. Nuotrauka L. Kančausko.